

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł.

Cena egzemplarza 1 zł.

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-400 „Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu“, zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.“.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Komisariat Rządu, ul. Daniłowiczowska Nr. 1. Telef. 696-87.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

I. ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

- Poz. 71 — Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 kwietnia 1935 roku w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 kwietnia 1931 roku o organizacji szkół Policji Państwowej Str. 228
- 72 — Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 1935 r. o utworzeniu Wydziału Śledczego w Lidzie w powiecie lidzkim, województwie nowogrodzkim „ 228

II. OKÓLNIK Nr. 24.

- 73 — Okólnik Nr. 24 z dnia 24 kwietnia 1935 roku o organizacji Inspekcji ministerjalnej (GL. 2-f-1-2) „ 228

III. PISMA OKÓLNE.

- 74 — Pismo z dnia 19 kwietnia 1935 roku w sprawie przepisów dla zarządzających budynkami, pozostającymi w zarządzie władz sądowych i więziennych (BZ. 12-26-3) „ 232
- 75 — Pismo z dnia 24 kwietnia 1935 roku w sprawie wzoru regulaminu Międzywojewódzkiego Komitetu Ochrony Rzek przed zanieczyszczeniem (BS. 38-a-55) „ 234
- 76 — Pismo z dnia 24 kwietnia 1935 roku o postępowaniu w wypadkach zagubienia lub kradzieży broni (AP. 38—92) „ 236
- 77 — Pismo z dnia 25 kwietnia 1935 roku o uproszczeniu postępowania egzekucyjnego w odniesieniu do drobnych rolników (SF. 3-17-2) „ 236
- 78 — Pismo z dnia 29 kwietnia 1935 r. w sprawie orzeczeń placówek naukowo-badawczych przy dochodzeniach wodno-prawnych (BS. 38-a-52) „ 237

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 27 — 30.

- Ustawa z dnia 21 lutego 1935 roku o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu „ 238
- Ustawa z dnia 21 lutego 1935 roku o pielęgniarstwie „ 241
- Ustawa z dnia 18 marca 1935 roku w sprawie zmiany przepisów o opłatach stemplowych „ 244
- Ustawa z dnia 22 marca 1935 roku o majątkach, pozostałych po b. ziemstwach i innych b. zrzeszeniach publiczno-prawnych „ 246
- Ustawa z dnia 26 marca 1935 roku w sprawie zmiany ustawy z dnia 10 marca 1932 roku o spłacie zaległości podatkowych „ 247
- Ustawa z dnia 26 marca 1935 roku o klasyfikacji gruntów dla podatku gruntowego „ 248
- Ustawa z dnia 26 marca 1935 roku o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne „ 250
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 marca 1935 roku w sprawie przekazania niektórych obowiązków wójtów powiatowym władzom administracji ogólnej „ 252
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1934 roku o wprowadzeniu ograniczeń w obszarze warownym Wilno „ 253
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1934 roku o stosunku władz wojskowych do miejscowych cywilnych władz rządowych oraz samorządowych w obszarach warownych i rejonach umocnionych „ 254
- Rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 6 kwietnia 1935 roku wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Skarbu o wydawaniu koncesyj na zarobkowy przewóz osób pojazdami mechanicznymi w obrębie gminy miejskiej „ 255
- Ustawa Konstytucyjna z dnia 23 kwietnia 1935 roku „ 258

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 33 — 96.

A.**I. Rozporządzenia i Zarządzenia
Ministra Spraw Wewnętrznych.**

71.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

z dnia 27 kwietnia 1935 r.

**w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra
Spraw Wewnętrznych z dnia 24 kwietnia
1931 r. o organizacji szkół Policji Państwowej.**

Na podstawie art. 43 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej, w brzmieniu obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 27 z 1931 r.), zarządzam co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 kwietnia 1931 r. o organizacji szkół Policji Państwowej (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 3, poz. 71), zmienione rozporządzeniami Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 października 1931 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 17, poz. 285) i z dnia 28 lipca 1933 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 12, poz. 154) ulega następującym zmianom:

1) ust. 1 § 2 otrzymuje brzmienie:

„Wymienione w § 1 szkoły policyjne mieszczą się w Warszawie i w Mostach Wielkich“;

2) § 5 otrzymuje brzmienie:

„Zasadniczą jednostką organizacyjną szkół policyjnych jest kompania szkolna o stanie liczebnym od 40—60 uczniów.

Na czele szkoły stoi komendant szkoły, na czele kompanji — dowódca kompanji“;

3) w § 11 ust. 1 p. b) otrzymuje brzmienie:

„b) fachowa szkoła dla szeregowych: 1 podinspektor, 4 nadkomisarzy, 12 komisarzy, 5 podkomisarzy, 2 aspirantów i 6 st. przodowników.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 4 maja 1935 r.

Marjan Zyndram-Kościałkowski
MINISTER

72.

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH**

z dnia 25 kwietnia 1935 r.

**o utworzeniu Wydziału Śledczego w Lidzie
w powiecie lidzkim, województwie nowo-
grodzkim.**

Na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 kwietnia 1930 r.

o wydziałach i urzędach śledczych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 254) zarządzam co następuje:

§ 1.

Przy komendzie powiatowej Policji Państwowej w Lidzie w powiecie lidzkim, województwie nowogrodzkim tworzy się Wydział Śledczy.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 maja 1935 r.

Marjan Zyndram-Kościałkowski
MINISTER

**II. Okólniki
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.**

73.

OKÓLNİK Nr. 24

z dnia 24 kwietnia 1935 r.

o organizacji inspekcji ministerjalnej.

(Nr. GL. 2-f-1-2).

Do

*P. P. Podsekretarzy Stanu, Dyrektorów
Departamentów (Biur), Naczelników Wy-
działów, wszystkich urzędników Minister-
stwa Spraw Wewnętrznych.*

I. Nawiązując do okólnika Nr. 11 z dnia 18 lutego 1935 r. (Nr. GL. 2f-1) zatwierdzam niniejszem załączoną instrukcję dla Biura Inspekcji, ustalającą zadania, organizację wewnętrzną i metody pracy tego Biura.

II. § 93 Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (w brzmieniu okólnika Nr. 100 z dnia 12 lipca 1934 r.) ulega następującej zmianie: w ustępie 2 skreśla się wyrazy „Główny Inspektorat“.

III. Po § 96 Regulaminu dodaje się nowy rozdział o następującem brzmieniu:

7. Inspekcja ministerjalna.

§ 96¹. (1) Inspekcja ministerjalna w rozumieniu niniejszego Regulaminu obejmuje stały nadzór nad urzędowaniem podległej Ministrowi Spraw Wewnętrznych administracji rządowej i samorządowej.

(2) W odniesieniu do administracji rządowej zadaniem inspekcji jest badać organizację urzędów pod względem jej prawidłowości, oszczędności i celowości, odpowiedniej obsady personalnej, należytego wyszkolenia personelu, stosowania racjonalnych metod pracy oraz merytorycznej wartości decyzji i innych czynności urzędowych.

(3) W odniesieniu do administracji samorządowej zadania inspekcji wynikają z obowiązujących w tym względzie przepisów.

§ 96². (1) Inspekcja ministerjalna jest wypadkową stałego współdziałania wszystkich Departamentów i Biur Ministerstwa.

(2) Podsekretarz Stanu dla spraw admini-

stracyjnych nadzoruje czynności inspekcji ministerjalnej oraz koordynuje w tym względzie współdziałanie wszystkich Departamentów (Biur) między sobą i z Biurem Inspekcji, jako też z Główną Komendą Policji Państwowej i Dowództwem K. O. P.

§ 96³. (1) Inspekcja ministerjalna obejmuje funkcje nadzoru bezpośredniego i pośredniego.

(2) Nadzór bezpośredni nad urzędowaniem Ministerstwa (Centrali) wykonywany jest zgodnie z postanowieniem pktu 5 § 93 niniejszego Regulaminu.

(3) Organem nadzoru bezpośredniego nad urzędowaniem podległej Ministerstwu Spraw Wewnętrznych administracji rządowej i samorządowej jest Biuro Inspekcji, którego zakres działania, organizację i tryb pracy reguluje osobna instrukcja.

(4) Poszczególne Departamenty (Biura) mogą w drodze wyjątku poszczególne czynności inspekcji bezpośredniej wykonywać przez swych urzędników w porozumieniu z Biurem Inspekcji za zgodą Podsekretarza Stanu I.

§ 96⁴. (1) Inspekcja pośrednia jest stałą funkcją, sprawowaną bez przerwy przez wszystkie Departamenty i Biura Ministerstwa w ciągu normalnego urzędowania i w związku z tem urzędowaniem.

(2) Inspekcja pośrednia obejmuje:

- a) stałą obserwację wartości merytorycznej i strony techniczno-organizacyjnej urzędowania administracji lokalnej rządowej i samorządowej;
- b) zbieranie i ewidencjonowanie odnośnych spostrzeżeń, celem wydania dalszych zarządzeń we własnym zakresie;
- c) stałe informowanie o wszystkich poczynionych spostrzeżeniach Biura Inspekcji, nieprzerwany z niem kontakt i zgłaszanie doń swoich dezyderatów; dostarczanie Biuru Inspekcji materiałów ilustrujących potrzeby i niedomagania administracji oraz wniosków co do dokonania się mającej inspekcji bezpośredniej;
- d) przepracowywanie wyników inspekcji dostarczonych przez Biuro Inspekcji oraz uzyskanych we własnym zakresie;
- e) udzielanie innym Departamentom (Biurom) w Ministerstwie spostrzeżeń poczynionych w toku urzędowania a dotyczących zakresu zainteresowania tych Departamentów (Biur) i mogących posłużyć im za podstawę do ewentualnego wydania dalszych zarządzeń.

§ 96⁵. (1) Raz na kwartał pod przewodnictwem Podsekretarza Stanu dla spraw administracyjnych odbywa się konferencja inspekcyjna z osobistym udziałem wszystkich Dyrektorów Departamentów i Biur w Ministerstwie.

(2) Przedmiotem konferencji inspekcyjnej jest:

- a) ustne sprawozdanie Dyrektora Biura Inspekcji o ogólnym stanie organizacyjnym, personalnym i funkcyjnym ad-

ministracji według wyników inspekcji w ostatnim kwartale;

- b) ustalenie na podstawie referatu Dyrektora Biura Inspekcji kwartalnego planu inspekcji normalnej;

- c) omówienie spostrzeżeń i wniosków uczestników konferencji.

(3) W razie potrzeby Podsekretarz Stanu I może zwołać konferencję inspekcyjną nadzwyczajną.

IV. Podsekretarz Stanu dla spraw administracyjnych:

- a) zarządzi, ażeby Biuru Inspekcji dostarczane były regularnie odpisy wszelkich okólników i pism okólnych Ministerstwa, zarówno jawnych, jak tajnych i poufnych. Nad wykonaniem tego zarządzenia czuwać będzie Wydział GŁ. przy sposobności spełniania przewidzianych czynności w §§ 105—113 Regulaminu;
- b) ustali, jakie projekty okólników i pism okólnych oraz decyzji Ministerstwa poszczególne Departamenty i Biura mają przed aprobatą udzielać do wglądu Biuru Inspekcji;
- c) ustali sposób, jak odbywać się będzie w poszczególnych Departamentach (Biurach) notowanie, ewidencjonowanie oraz wykorzystywanie spostrzeżeń, o których mowa w § 96⁴ Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;
- d) w szczególności ustali formę komunikowania tych spostrzeżeń, uwag i wniosków Biuru Inspekcji;
- e) ustali, w jaki sposób poszczególne Departamenty i Biura mają przepracowywać wyniki inspekcji bezpośredniej;
- f) porozumie się z urzędami, wymiennymi w ustępie 2 § 96² Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, co do formy i sposobu ich współdziałania z inspekcją ministerjalną.

Marjan Zyndram-Kościałkowski
MINISTER

Ponadto otrzymują:

Komendant Gł. P. P.,
Dowódca K. O. P.

Załącznik do okólnika Nr. 24.

INSTRUKCJA DLA BIURA INSPEKCJI.

I. Organizacja Biura.

§ 1.

(1) Biuro Inspekcji podlega bezpośrednio Ministrowi.

(2) Na czele Biura Inspekcji stoi Dyrektor. Podczas nieobecności Dyrektora Biura Inspekcji zastępuje go jeden z inspektorów, wyznaczony przez Ministra.

(3) W skład Biura Inspekcji wchodzi inspektorzy z zakresu specjalności wszystkich Departamentów i Biur Ministerstwa oraz niezbędny personel pomocniczy. W razie potrzeby

funkcje inspektora może spełniać zastępczo urzędnik przydzielony z odpowiedniego Departamentu (Biura).

Szczegółowy zakres pracy inspektorów i personelu pomocniczego Biura Inspekcji ustala Dyrektor Biura.

II. Zadania.

Określenie zadań.

§ 2.

(1) Zadaniem Biura Inspekcji jest czuwanie zapomocą stałej i bezpośredniej kontroli objazdowej nad sprawnością organizacyjną oraz należytą działalnością podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych władz i urzędów administracji ogólnej oraz samorządu terytorjalnego — pod kątem widzenia prawidłowości, celowości i oszczędności, jako też współdziałanie z właściwymi Departamentami (Biurami) przy wydawaniu odpowiednich zarządzeń.

(2) Z zakresu kompetencji Biura Inspekcji wyłącza się sprawy mobilizacyjne i te z wojсковых, których kontrolę regulują osobne przepisy.

(3) Kontrola czynności wykonawczych Policji w dziedzinie bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego należy do zadań Biura Inspekcji w tym samym zakresie, w jakim Policja Państwowa jest uzależniona od władz administracji ogólnej.

(4) Zasadniczo zadaniem Biura Inspekcji jest kontrola władz i urzędów bezpośrednio podległych władzy centralnej. W stosunku do władz i urzędów podległych pośrednio oraz ich organów lokalnych głównym zadaniem Biura Inspekcji jest badanie charakteru, wpływu i wyników działalności nadzorczej i instrukcyjnej władz nad nimi położonych.

(5) Do Biura Inspekcji należy opracowywanie norm organizacyjnych i metod pracy inspekcji wojewódzkiej, wytyczanie jej zadań ogólnych oraz sprawdzanie i ocena wyników jej działalności.

Sposoby wykonywania zadań.

§ 3.

Zadania swoje Biuro Inspekcji spełnia przez:

1) przeprowadzanie systematycznych inspekcji normalnych, mających na celu:

a) bezpośrednią kontrolę organizacji, metod pracy, obsady personalnej, gospodarki i nadzoru służbowego,

b) badanie zarządzeń i orzeczeń pod względem ich celowości i zgodności z obowiązującymi przepisami,

c) badanie wyników pracy w szczególności w zakresie społecznym, gospodarczym i stanu bezpieczeństwa oraz badanie stosunku władz i ich organów do ludności;

2) przez dokonywanie inspekcji specjalnych, mających na celu doraźne badanie ściśle określonych spraw i zagadnień, jako też dochodzenia spowodowane działalnością władzy, urzędu lub osoby;

3) przez stałą wzajemną współpracę z Departamentami (Biurami), zapewniającą jak najskuteczniejsze funkcjonowanie inspekcji ministerjalnej oraz należyte wykorzystywanie jej rezultatów;

4) przez utrzymywanie — w ramach nawiązanego uprzednio porozumienia międzyministerjalnego — bezpośredniego kontaktu z organami inspekcji ministerjalnej resortów, zespolonych we władzach administracji ogólnej.

Współpraca z Departamentami (Biurami).

§ 4.

Tryb współpracy Biura Inspekcji z Departamentami (Biurami), koordynowanej — w myśl punktu 9 b) okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 11 z 18.II.1935 r. — przez Podsekretarza Stanu dla spraw administracyjnych, jest następujący:

1) Biuro Inspekcji opracowuje plan inspekcji normalnych wspólnie z Departamentami (Biurami);

2) Biuro Inspekcji przy wykonywaniu inspekcji bezpośrednich bierze pod uwagę dezerataty Departamentów (Biur) w zakresie dostarczania im potrzebnych materiałów informacyjnych o stanie i działalności urzędów podległych i nadzorowanych;

3) w razie braku inspektora z zakresu pewnej specjalności Biuro Inspekcji może korzystać z odpowiedniego urzędnika właściwego Departamentu (Biura), delegowanego na wniosek Biura Inspekcji, po uprzednim porozumieniu, do przeprowadzenia inspekcji samodzielnej lub do wzięcia udziału w inspekcji grupowej; urzędnika takiego obowiązują analogicznie postanowienia dotyczące inspektorów;

4) Biuro Inspekcji przekazuje zebrane informacje wraz ze swymi wnioskami właściwym Departamentom (Biurom) do wiadomości i wydania potrzebnych zarządzeń; Biuro Inspekcji komunikuje Departamentom (Biurom) z reguły tylko spostrzeżenia i oceny ujemne, wymagające interwencji właściwych komórek organizacyjnych Ministerstwa, natomiast Biuro Personalnemu podaje do wiadomości wszystkie spostrzeżenia i oceny personalne, zarówno negatywne jak i pozytywne;

5) Biuro Inspekcji opiniuje wnioski Departamentów (Biur) o dokonanie w wypadkach koniecznej potrzeby lustracji fachowych we własnym zakresie Departamentu (Biura), zgodnie z punktem 8 d) okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 11 z 18.II.1935 r.;

6) Biuro Inspekcji na wniosek Departamentów (Biur) lub z polecenia Ministra bierze udział w specjalnych pracach Departamentów (Biur) jako też w konferencjach i zjazdach, dotyczących zagadnień zasadniczych lub właściwych dla pewnego terenu;

7) Biuro Inspekcji otrzymuje niezbędne materiały informacyjne, w szczególności:

a) odpisy zarządzeń poinspekcyjnych, wydanych przez właściwe Departamenty (Biura) w następstwie inspekcji bezpośrednich;

b) spostrzeżenia, poczynione przez te Departamenty (Biura) zarówno w toku nadzoru pośredniego, jak i podczas dokonanych we własnym zakresie lustracji fachowych, łącznie z odpisami sprawozdań z tych lustracji;

c) odpisy wszystkich nieogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych okólników, pism okólnych i ważniejszych zarządzeń, opracowywanych przez poszczególne Departamenty (Biura); od Biura Personalnego otrzymuje Biuro Inspekcji ponadto do wiadomości informacje o zmianach na stanowiskach kierowniczych oraz informacje o wszczęciu dochodzeń dyscyplinarnych przeciwko urzędnikom zajmującym stanowiska kierownicze;

d) do wglądu przed ostateczną aprobatą—projekty zarządzeń normatywnych w sprawach zasadniczych, dotyczących organizacji i metod pracy podległych i nadzorowanych urzędów.

III. Metody pracy inspekcyjnej.

Plan kwartalny, konferencje inspekcyjne.

§ 5.

(1) Biuro Inspekcji przeprowadza inspekcje normalne na podstawie planów kwartalnych.

(2) Plany te ustala się kolegialnie na konferencjach inspekcyjnych Dyrektorów Departamentów (Biurow), odbywanych z końcem każdego kwartału pod kierownictwem Podsekretarza Stanu dla spraw administracyjnych. Projekt wstępnego kwartalnego planu opracowuje przed każdą konferencją Biuro Inspekcji. Plan powinien zawierać zakres terytorjalny i rzeczowy inspekcji normalnych.

(3) Na konferencjach inspekcyjnych omawia się zarazem wyniki inspekcji, dokonanych w ostatnim kwartale, a ewentualnie także ustala się wytyczne do projektów zarządzeń, których wydanie leży w interesie usprawnienia podległej administracji.

Przygotowanie inspekcji.

§ 6.

(1) Inspektorzy ministerjalni działają w imieniu Ministra, na podstawie stałego pisemnego upoważnienia. W wypadkach specjalnych poruczeń otrzymują inspektorzy każdorazowo pisemne polecenia (delegacje).

(2) Przed wyjazdem na inspekcję powinien inspektor przejrzeć materiały informacyjne o urzędach, do których się udaje, przestudjować akta spraw, które ma zbadać na miejscu oraz porozumieć się z właściwymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa co do ich uwag i decyzji. Następnie powinien opracować szczegółowy program danej inspekcji. Program ten jako też ewentualne jego zmiany, o ileby się okazały niezbędne w czasie inspekcji, wymagają aprobaty Dyrektora Biura Inspekcji.

Metoda przeprowadzania inspekcji normalnej.

§ 7.

(1) Przed rozpoczęciem czynności inspek-

cyjnych zgłasza się inspektor u wojewody, a w razie nieobecności tegoż—u wicewojewody i informuje go o swych zadaniach, o programie prac oraz o zamierzonym czasie pobytu, otrzymując wzajemnie niezbędne informacje. Przy inspekcjach jednostek administracyjnych podległych wojewodzie inspektor odbywa analogiczną konferencję z właściwym starostą.

(2) Inspektor przeprowadza inspekcję w poręczonym mu zakresie spraw w zasadzie samodzielnie, w miarę potrzeby jednak w obecności inspektora wojewódzkiego lub innego urzędnika, a przy czynnościach na terenie jednostek policyjnych każdorazowo w obecności przedstawiciela hierarchicznie wyższej władzy policyjnej.

(3) Inspektor nie wydaje żadnych zarządzeń, zmierzających do usunięcia stwierdzonych braków i usterek, lecz komunikuje swoje spostrzeżenia kierownikowi urzędu oraz towarzyszącemu ewentualnie przy inspekcji przedstawicielowi władzy wyższej, w miarę zaś możliwości również kontrolowanemu urzędnikom—dla celów szkoleniowych. Jeżeli dobro służby tego wymaga, inspektor nie dzieli się na miejscu pewnymi spostrzeżeniami, lecz zużytkowuje je dopiero wobec instancji bezpośrednio wyższej, a z reguły wobec wojewody.

(4) Jeżeli podczas inspekcji zajdzie potrzeba ustalenia pewnych faktów dla celów późniejszego postępowania formalnego, inspektor może na miejscu zażądać, od kogo należy, wyjaśnień na piśmie lub sporządzić protokoły.

(5) W wypadku stwierdzenia podczas inspekcji poważnych błędów lub nadużyć, mogących w razie zwłoki narazić na szkodę interes publiczny lub prywatny, inspektor obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić właściwe władze przełożone, żądając od nich wydania niezbędnych zarządzeń, a w wypadkach, przewidzianych w ustępie 3 art. 65 b) i art. 113 ustawy o państwowej służbie cywilnej, może zawieszać w pełnieniu służby urzędników i niższych funkcjonariuszów państwowych.

(6) Po zakończeniu inspekcji zgłasza się inspektor u wojewody (wicewojewody) celem przedstawienia spostrzeżeń i wniosków.

Metoda przeprowadzania inspekcji specjalnej.

§ 8.

Przy inspekcjach specjalnych mają zastosowanie postanowienia § 6 i § 7 niniejszej instrukcji, z tą tylko modyfikacją, że osobiste zgłaszanie się inspektora u wojewody i konferencje ze starostą nie obowiązują w wypadkach, w których idzie o szczególny pośpiech lub w razie otrzymania specjalnej dyrektywy Ministra. Jednakże w takich wypadkach należy zawiadomić telefonicznie lub pisemnie wojewodę, a ewentualnie także i starostę, przed rozpoczęciem inspekcji o jej celu i przypuszczalnym czasie trwania. W razie potrzeby skomunikowanie się z wojewodą (starostą) następuje w toku lub po zakończeniu inspekcji specjalnej.

Inspekcje grupowe.

§ 9.

(1) Biuro Inspekcji organizuje w razie potrzeby inspekcje grupowe, mające na celu jednoczesne zbadanie podległych urzędów przez inspektorów różnych specjalności, ewentualnie także przez powołanych w trybie § 4 pkt. 3) urzędników poszczególnych Departamentów (Biur).

(2) Kierownictwo inspekcji grupowej obejmuje Dyrektor Biura inspekcji lub jeden z inspektorów, ewentualnie inny wyznaczony urzędnik, przejmując tem samem odpowiedzialność za kierunek, jednolitość i rezultat pracy tej inspekcji.

(3) Sprawozdania z inspekcji grupowej opracowują poszczególni jej uczestnicy we własnym zakresie, lecz pod nadzorem kierownika danej inspekcji, który wiąże częściowe sprawozdania w jednolitą całość.

IV. Sprawozdawczość.

Sprawozdania.

§ 10.

(1) Z przeprowadzonych inspekcji składają inspektorzy sprawozdania ustne i pisemne.

(2) Sprawozdania pisemne z inspekcji normalnych powinny ujmować całokształt zbadanych spraw w sposób możliwie treściwy, z krótkim a syntetycznym przedstawieniem stanu zbadanych zagadnień. Szczególnego uwzględnienia w sprawozdaniach wymagają spostrzeżenia ujemne, pociągające za sobą konieczność wydania zarządzeń poinspekcyjnych, jako też odnośne wnioski inspektora. W miarę potrzeby można, dla ilustracji ogólnej oceny i wniosków, podawać szczegółowe charakterystyki i wyniki inspekcji poszczególnych działów pracy.

(3) Sprawozdania z inspekcji specjalnych powinny być szczegółowe, z uwzględnieniem wszystkich istotnych momentów i z dołączeniem ewentualnych protokołów oraz oświadczeń pisemnych.

Zarządzenia poinspekcyjne.

§ 11.

(1) Biuro Inspekcji nie opracowuje zarządzeń poinspekcyjnych, lecz komunikuje w tym celu wyniki inspekcji właściwym Departamentom (Biurom), o czym mowa w § 4 pkt. 4) niniejszej instrukcji.

(2) Wytyczne do projektów zarządzeń poinspekcyjnych mogą być ustalane kolegialnie na konferencjach inspekcyjnych, wspomnianych w § 5 ustęp 3 niniejszej instrukcji.

(3) Wnioski, przedstawiane przez Biuro Inspekcji w wyniku inspekcji specjalnych, zleconych przez Ministra, przekazywane są, po zreferowaniu Ministrowi, właściwym komórkom organizacyjnym do kompetentnego załatwienia.

(4) W związku z pkt. 9a) okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 11 z 18.II.1935 r. Biuro Inspekcji prowadzi dla użytku Podsekre-

tarza Stanu dla spraw administracyjnych ewidencję zarządzeń, wydanych w wyniku inspekcji bezpośrednich.

Ewidencja.

§ 12.

Biuro Inspekcji prowadzi stałą ewidencję wyników całej działalności inspekcyjnej w resorcie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, mającą służyć nie tylko dla potrzeb własnych Biura Inspekcji, lecz wogóle dla użytku Ministerstwa. Ewidencja ta ma ułatwić aktualną orientację w zakresie stanu organizacji i działalności, tudzież braków i potrzeb podległego aparatu administracyjnego.

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

74.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 19 kwietnia 1935 r.

w sprawie przepisów dla zarządzających budynkami, pozostającymi w zarządzie władz sądowych i więziennych.

(Nr. BZ. 12-26/3).

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości okólnik Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 15 stycznia 1935 r. Nr. 1744/II/GS/34 w sprawie zmiany przepisów do zarządzających budynkami, pozostającymi w zarządzie władz sądowych i więziennych.

Jednocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje, że Ministerstwo Sprawiedliwości pismem z dnia 20 lutego 1935 roku Nr. II. GS. 891/35 powiadomiło wszystkich Prezesów Sądów Apelacyjnych, że notariusze, którzy obowiązani są urzędować przy wydziałach hipotecznych w wyznaczonych im lokalach w gmachu, w którym mieści się wydział hipoteczny, na obszarze mocy obowiązującej Kodeksu Napoleona i T. X. cz. I Zводу Praw (art. 132 ust. a prawa o notariacie (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 84, poz. 609), obowiązani są do zwrotu wydatków ponoszonych przez Skarb Państwa w związku z udzieleniem lokalu na kancelarię notariusza, przeto notariusze ci mają opłacać oprócz wydatków na opał, oświetlenie i utrzymanie porządku także czynsz za przydzielony lokal w odpowiednim stosunku do wysokości czynszu, opłacanego przez Skarb Państwa, jeżeli wydział hipoteczny z kancelariją notarialną pomieszczony jest w budynku wynajętym, jeżeli zaś kancelaria notariusza mieści się w budynku państwowym, służącym na pomieszczenie wydziału hipotecznego, zwrot kosztów użytkowania kancelarii notarialnej powinien być określony

w odpowiednim stosunku do sumy kosztów konserwacji i amortyzacji gmachu wydziału hipotecznego.

Wymierzanie kwoty kosztów użytkowania kancelaryj notarialnych w sądowych budynkach państwowych należy do wojewódzkich władz administracji ogólnej, w budynkach zaś wynajętych — do prezesów sądów apelacyjnych.

(—) Inż. Stawiski

DYREKTOR DEPARTAMENTU

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI
Warszawa

dnia 15 stycznia 1935 roku

Nr. II. GS. 9766/34.

Zał. do pisma ok.
Nr. BZ. 12-26/3.

**Okólnik Nr. 1744/II. GS/34
w sprawie zmiany przepisów
dla zarządzających budynkami,
pozostającymi w zarządzie
władz sądowych i więziennych.**

Do

władz asygnujących wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa.

Punkty 2 i 3 okólnika w sprawie przepisów dla zarządzających budynkami, pozostającymi w zarządzie władz sądowych i więziennych (Zb. rozp. i ok. poz. 361), otrzymują następujące brzmienie:

2. Przydzielanie urzędnikom i funkcjonariuszom niższym mieszkań służbowych, o których jest mowa w zarządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 1931 r. (Dz. Urz. Nr. 11/31), należy do kompetencji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, o ile chodzi o Sąd Najwyższy, oraz do prezesów sądów apelacyjnych, o ile chodzi o sądy apelacyjne lub niższe.

Funkcjonariuszom więziennym mieszkania służbowe lub niesłużbowe przydzielają naczelnicy więzień.

Kierownicy sądów i prokurator tudzież naczelnicy więzień korzystają z mieszkań służbowych, wyznaczonych im przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Zbędne do użytku urzędowego lub celów służbowych lokale w budynkach państwowych, pozostających pod zarządem władz sądowych, mogą być przydzielane na mieszkania niesłużbowe funkcjonariuszom państwowym przez właściwych wojewodów w porozumieniu z prezesami sądów apelacyjnych, w budynkach zaś wynajętych — przez prezesów sądów apelacyjnych.

Korzystanie z mieszkań służbowych opiera się na stosunku publiczno-prawnym, z mieszkań zaś niesłużbowych — na stosunku prywatno-prawnym.

Jeżeli przydzielenie mieszkania niesłużbowego następuje w związku ze stanowiskiem służbowym funkcjonariusza, to mają tutaj zastosowanie przepisy art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów pań-

stwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663). Z chwilą otrzymania wyznaczonego mieszkania dochodzi do skutku umowa najmu, a pismo, którym władza na prośbę funkcjonariusza przydziela mieszkanie, podlega opłacie stemplowej, przewidzianej w art. 88 u. o. s. (§ 12 instrukcji z dn. 21 grudnia 1932 r., wydanej przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli w sprawie opłat stemplowych od pism, wiążących się z umowami, zawieraniem przez urzędy państwowe oraz przez zakłady i przedsiębiorstwa państwowe — Monitor Polski 1933 r. Nr. 31, poz. 28).

Od funkcjonariuszów państwowych, którym przydziela się mieszkania niesłużbowe, powinno być pobierane oświadczenie na piśmie następującej treści: „Upoważniam Urząd NN do wpłaty za mnie czynszu najmu za zajmowane przeze mnie mieszkanie w domu, strącanego z mojego uposażenia służbowego przy wypłacie poborów każdego miesiąca“. Ponadto przy przydziale mieszkań niesłużbowych w pismach przydzielających mieszkanie należy zwrócić uwagę interesowanych na treść art. 14 wyżej powołanego rozporządzenia.

3. Wymierzanie czynszu za mieszkania służbowe funkcjonariuszom sądowym w budynku Sądu Najwyższego należy do kompetencji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, w budynkach zaś pozostałych sądów — do prezesów apelacyjnych.

Wymierzanie czynszu za mieszkania niesłużbowe tudzież za pomieszczenia na kancelarie komorników w sądowych budynkach państwowych należy do właściwego urzędu wojewódzkiego; czynsz w budynkach wynajętych na pomieszczenie sądów, wymierzają prezesi sądów apelacyjnych.

Czynsz za mieszkania służbowe i niesłużbowe, przydzielane w budynkach więziennych funkcjonariuszom więziennym, wymierzają naczelnicy więzień.

W tych przypadkach, kiedy wymiar czynszu za mieszkanie służbowe naczelnika ma opierać się na przepisach §§ 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 82), czynsz wymierza Ministerstwo Sprawiedliwości.

Za podstawę do wymierzania czynszu za pomieszczenia, zajmowane przez kancelarie komorników, należy brać zwykłe ceny miejscowe za podobne lokale, wynajmowane w budynkach prywatnych dla urzędów publicznych.

Czynsz za mieszkania służbowe, przydzielone w związku z przeniesieniem funkcjonariusza na inne miejsce służbowe, pobiera się w pełnej wysokości od dnia 1-go następnego miesiąca po objęciu całego mieszkania, bądź po dokonaniu przesiedlenia, zajęte zaś tymczasowo przez danego funkcjonariusza za zezwoleniem władzy przełożonej pojedyncze pokoje mieszkania służbowego podlegają do czasu przesiedlenia się opłacie w wysokości, jaka odpowiada stosunkowi części zajętej do powierzchni całego mieszkania.

Po rozwiązaniu stosunku służbowego lub przeniesieniu do innej miejscowości funkcjonariusz, zajmujący dotychczasowe mieszkanie służbowe powinien opłacać czynsz w dotychczasowej wysokości aż do chwili opróżnienia tego mieszkania (Dz. U. R. P. 1933 r. Nr. 86, poz. 663 art. 14). Odpowiednia redukcja czynszu możliwa jest tylko od chwili, gdy funkcjonariusz zwolni taką część mieszkania, która nadaje się do użytku jako osobne mieszkanie, lub też od chwili, gdy pewna część mieszkania zostanie objęta przez następcę, któremu mieszkanie to będzie nadal przydzielone. Jeżeli część mieszkania objęta zostanie przez następcę, każdy z użytkowników płaci taką część czynszu, jaka odpowiada stosunkowi zajętej części do całości mieszkania; jeżeli zaś zostanie zwolniona część mieszkania, mogąca stanowić mieszkanie oddzielne, to chociażby zwolniona część nie została przez nikogo innego objęta, funkcjonariusz, który to mieszkanie zwolnił, płaci z czynszu taką tylko część, jaka odpowiada stosunkowi części nadal zajmowanej do powierzchni całego mieszkania. Zmiana wysokości czynszu może nastąpić tylko od pierwszego dnia tego miesiąca, który następuje po zwolnieniu części mieszkania.

Od wymiaru czynszu za mieszkanie służbowe służy odwołanie w toku instancji administracyjnych, przeciwko zaś wymiarowi czynszu za mieszkania niesłużbowe służy wyłącznie droga sądowa, niezależnie od zażalenia do władz przełożonych w trybie nadzoru (Dz. U. R. P. 1928 r. Nr. 36, poz. 341 art. 99 — 103).

Czynsz za przydzielone funkcjonariuszom mieszkania służbowe należy w myśl art. 21 wyżej powołanego rozporządzenia z dnia 28 października 1933 r., pobierać przez potrącenia z uposażenia służbowego. Za przydzielone mieszkania niesłużbowe czynsz również powinien być strącany przy wypłacie uposażenia na podstawie upoważnienia, pobranego od funkcjonariusza przy przydziale mieszkania.

Przydzielanie mieszkań bezpłatnych jest niedopuszczalne.

Czynsz z mieszkań w budynkach państwowych zarachowuje się na dochód budżetu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na rachunek właściwego urzędu wojewódzkiego, czynsz zaś z mieszkań w budynkach niepaństwowych, pozostających pod zarządem władz sądowych lub więziennych, na dochód budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości.

Należności świadczeniowe (korzystanie z centralnego ogrzewania lub oświetlenia i t. p.) należy zarachowywać na wznowienie odpowiedniego kredytu.

Gdyby część budynku sądowego lub więziennego została przydzielona do użytku innej władzy i w tej części urządzono mieszkanie, sprawy dotyczące opłat za to mieszkanie należą do zakresu działania tej władzy.

(—) Cz. Michałowski
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

75.

PISMO OKÓLNE

z dnia 24 kwietnia 1934 r.

w sprawie regulaminu Międzywojewódzkiego Komitetu Ochrony Rzek przed zanieczyszczeniem.
(Nr. BS 38-a-55).

Do

P. P. Wojewodów w Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Lwowie, Wilnie i Brześciu n/B.

Na ostatniem posiedzeniu Międzyministerjalnej Komisji Ochrony Rzek przed zanieczyszczeniem uchwalono wzór regulaminu międzywojewódzkich Komitetów.

Jak postanawia załączony regulamin, Międzywojewódzkie Komitety Ochrony Rzek przed zanieczyszczeniem mają charakter wybitnie społeczny, co wyraża się w udziale zainteresowanych organizacyj naukowych, społecznych i przemysłowych.

W związku z powyższem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Panów Wojewodów w Warszawie, Krakowie i Poznaniu, jako przewodniczących Międzywojewódzkich Komitetów Ochrony Rzek przed zanieczyszczeniem, powołanych do życia pismem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1931 r. Nr. Z. I. 496/31, o przystosowaniu dotychczasowego regulaminu Komitetu do załączonego wzoru.

W związku z zamierzeniem utworzenia trzech nowych Międzywojewódzkich Komitetów w Wilnie, Lwowie i Brześciu n/B., zgodnie z protokołem IV posiedzenia Międzyministerjalnej Komisji z dnia 16.I.1935 r., przesłanym Panu Wojewodzie przy piśmie Nr. BS. 38/a/49 z dnia 30.I.1935 r., Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości wzór regulaminu w celu wzięcia go pod uwagę w razie utworzenia tych Komitetów.

ZA DYREKTORA DEPARTAMENTU

(—) *Inż. Szanior*

NACZELNIK WYDZIAŁU

Załącznik do pisma ok. Nr. BS. 38-a-55.

Wzór regulaminu Międzywojewódzkiego Komitetu Ochrony Rzek przed zanieczyszczeniem.

§ 1.

Międzywojewódzki Komitet Ochrony Rzek przed zanieczyszczeniem podlega Międzyministerjalnej Komisji do spraw ochrony rzek przed zanieczyszczeniem przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i jest jej organem wykonawczym.

§ 2.

Międzywojewódzki Komitet Ochrony Rzek przed zanieczyszczeniem z siedzibą w
obejmuje swoją działalnością teren województwa:
a w pewnych wypadkach w porozumieniu z od-

nośnemi placówkami badawczemi i teren innych województw.

§ 3.

W skład Komitetu wchodzi:

- 1) Wojewoda jako przewodniczący,
- 2) przedstawiciele Komisarjatu Rządu oraz Urzędów Wojewódzkich: ,
a w razie potrzeby i innych Urzędów Wojewódzkich,
- 3) przedstawiciele Urzędu Wojewódzkiego z Wydziałów: Przemysłowego, Administracyjnego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Zdrowia oraz Komunikacyjno-Budowlanego,
- 4) przedstawiciel Państwowego Zakładu Higieny lub jego filji,
- 5) przedstawiciel Zakładu Higieny Uniwersytetu ,
- 6) przedstawiciel Politechniki
- 7) przedstawiciel Zakładu Ichtobiologii i Rybactwa ,
- 8) osoby, pracujące na polu działalności Komitetu, a zaproszone przez Przewodniczącego,
- 9) przedstawiciel Dyrekcji Wodociągów i Kanalizacji m. ,
- 10) Kierownik Warszawskiej Placówki Badawczej, jako sekretarz Komitetu,
- 11) przedstawiciele społecznych organizacji przemysłowych i innych zainteresowanych w pracy Komitetu, a zaproszonych przez Przewodniczącego.

§ 4.

Zadaniem Komitetu jest ochrona wód otwartych przed zanieczyszczeniem.

Komitet wypełnia swe zadanie przez:

- 1) ustalanie planu prac badawczych na okres budżetowy w ramach programu uchwalonego przez Międzyministerjalną Komisję do spraw ochrony rzek przed zanieczyszczeniem,
- 2) koordynowanie pracy badawczej na terenie województw, objętych działalnością Komitetu,
- 3) przeprowadzanie i badanie prac, związanych z ochroną rzek przed zanieczyszczeniem przez organ wykonawczy Komitetu, — Placówkę Badawczą, którą jest
- 4) pomoc Placówce Badawczej przy zbieraniu materiałów o źródłach zanieczyszczenia,
- 5) ułatwienia administracyjne i inne przy przeprowadzaniu badań,
- 6) opinjowanie i staranie się o fundusze dla placówki badawczej na przeprowadzenie badań,
- 7) kontrolę nad pracą Placówki Badawczej przez przyjmowanie i zatwierdzanie sprawozdań z pracy Placówki oraz zatwierdzanie projektu preliminarza budżetowego Placówki,
- 8) przedkładanie Komisji Międzyministerjalnej sprawozdań rzeczowych i rachunkowych,
- 9) wysłuchiwanie sprawozdań i informacyjnych

Placówki Badawczej o aktualnych zagadnieniach z zakresu zanieczyszczenia wód otwartych w związku z potrzebami administracyjnymi, sanitarnymi, rybackimi i przemysłowymi.

§ 5.

Placówka badawcza wykonuje w terenie badania: chemiczne, bakteriologiczne i hydrobiologiczne według programu ustalonego przez Międzywojewódzki Komitet.

Władza wodna w wypadkach większego znaczenia może się zwrócić do placówki badawczej o wysłanie za zwrotem kosztów rzeczoznawcy do dochodzeń wodno-prawnych, o ile przedmiotem tego dochodzenia jest zanieczyszczenie.

Kierownik Placówki zarządza funduszami przydzielonemi przez wojewodę na przeprowadzenie badań.

Kierownik Placówki Badawczej przedkłada Międzywojewódzkiemu Komitetowi krótkie sprawozdania rzeczowe z dokonanych prac oraz ogólne rachunkowe (globalne sumy) raz do roku w terminie do 1 stycznia każdego roku.

Niezależnie od sprawozdań Kierownik Placówki Badawczej o ujawnionem zanieczyszczeniu zbiornika wodnego bezwzględnie zawiadamia Urząd Wojewódzki (Wydziały: Administracyjny, Przemysłowy, Zdrowia, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Komunikacyjno-Budowlany), o ile to dotyczy województwa , lub też za pośrednictwem Przewodniczącego Wojewody właściwych Wojewodów.

§ 6.

Fundusze Komitetu składają się:

- 1) z sum asygnowanych przez poszczególne Ministerstwa, należące do Międzyministerjalnej Komisji oraz
- 2) z zasiłków ciał samorządowych, społecznych organizacji przemysłowych, osób prywatnych lub zakładów przemysłowych.

Placówka Badawcza przedkłada w 3 egzemplarzach sprawozdanie rachunkowe wraz z dowodami rachunkowymi w terminie 1 maja i 1 listopada Urzędowi Wojewódzkiemu (Oddziałowi Budżetowo-Gospodarczemu) w , a z sum nieskarbowych — Międzywojewódzkiemu Komitetowi w

Dowody rachunkowe z sum skarbowych budżetowych przechowywane są w Urzędzie Wojewódzkim (w Oddziale Budżetowo-Gospodarczym) w , inne zaś dowody rachunkowe — w sekretarjacie Komitetu.

Placówka Badawcza prowadzi zestawienie dochodów i rozchodów oraz zasiłków otrzymywanych z sum skarbowych.

Przedmioty nadające się do zainwentaryzowania są wciągane do księgi inwentarzowej lub materiałowej.

§ 7.

Posiedzenia Komitetu zwołuje Wojewoda jako Przewodniczący przy-

najmniej raz do roku w celu wysłuchania i przyjęcia sprawozdań z przeprowadzonych badań i ogólnych sprawozdań rachunkowych, zatwierdzenia preliminarza budżetowego, programu prac na rok następny oraz wysłuchania i przedyskutowania wniosków zgłoszonych przez poszczególnych członków Międzywojewódzkiego Komitetu.

§ 8.

Zebrania Międzywojewódzkiego Komitetu odbywają się przy obecności przynajmniej połowy członków Komitetu.

Uchwały Międzywojewódzkiego Komitetu zapadają większością 2/3 głosów.

Przewodniczący ma prawo zawieszania uchwał Komitetu, o ile uzna to za stosowne.

§ 9.

Korespondencja Międzywojewódzkiego Komitetu podpisana jest przez Wojewodę jako Przewodniczącego względnie przez wyznaczonego przez niego zastępcę i opatrzona jest w nagłówek: „Międzywojewódzki Komitet Ochrony Rzek przed zanieczyszczeniem w ..”.

76.

PISMO OKÓLNE

z dnia 24 kwietnia 1935 r.

o postępowaniu w wypadkach zagubienia lub kradzieży broni.
(Nr. AP. 38-92).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę oraz Starostów.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że zawiadomienia, składane w myśl § 10 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 179) w wypadkach kradzieży lub zagubienia broni podawane są z kolei do wiadomości wojewódzkim i powiatowym władzom administracji ogólnej, a nawet organom Policji Państwowej na całym obszarze Państwa.

Postępowanie takie należy uznać za niecelowe; powoduje ono wielką ilość pism i potrzebę prowadzenia osobnych ewidencji, zawierających zwiększające się z biegiem czasu dane co do różnych rodzajów broni z różnych części Państwa; korzystanie z tych ewidencji staje się coraz bardziej utrudnione i w większości przypadków jest zbędne, gdyż okoliczności sprawy nie nasuwają wątpliwości co do pochodzenia broni.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o zaniechanie tego trybu postępowania i wykorzystywanie omawianych zawiadomień w sposób, jaki w zależności od indywidualnych okoliczności każdego przypadku okaże się potrzebny lub najbardziej wskazany.

Z reguły więc w razie kradzieży broni postępowanie zależne będzie od przebiegu i wyników dochodzenia w danej sprawie, a w przypadku zagubienia broni, o ile nie powstaną

jakieś wątpliwości, wystarczy powiadomienie odpowiednich organów Policji Państwowej.

Oczywiście w każdym przypadku złożenia zawiadomienia o kradzieży czy zagubieniu broni należy zarządzić zbadanie szczegółów sprawy.

Poza tem należy przestrzegać ścisłego stosowania się do postanowień §§ 15—20 powołanego rozporządzenia i w razie podejrzeń co do bezprawnego nabycia lub pozbycia się broni zarządzić sprawdzenie.

(—) *Michałowski*
DYREKTOR DEPARTAMENTU

77.

PISMO OKÓLNE

z dnia 25 kwietnia 1935 r.

o uproszczeniu postępowania egzekucyjnego w odniesieniu do drobnych rolników.

(SF. 3-17-2)

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości zarządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 15 marca 1935 r. L. D. V. 8984/1/35 i prosi o dalsze zakomunikowanie zarządom gminnym celem ścisłego i terminowego wykonywania.

(—) *Zbikowski*
DYREKTOR DEPARTAMENTU

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 15 marca 1935 r.

L. D. V. 8984/1/35

w sprawie uproszczenia postępowania egzekucyjnego w odniesieniu do drobnych rolników.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) i wszystkich Urzędów Skarbowych.

Celem dostosowania terminów poboru należności publiczno-prawnych, przypadających od drobnych rolników, do okresów właściwych, oraz obniżenia kosztów z poborem tych należności związanych, Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje:

1. Upoważnia się urzędy gminne do poboru na podstawie nakazów płatniczych, rozkładów gminnych, list poborowych (woj. zachodnie) i gminnych ksiąg bierzych (woj. południowe), podatku gruntowego, przypadającego od właścicieli gospodarstw rolnych do 15 ha (płatników indywidualnych) oraz w jednostkach zbiorowych bez względu na obszar posiadanego w nich gruntu, w ciągu dni 60-ciu od ustawowych terminów płatności tego podatku, t. j. do dnia 1 lipca i 1 lutego każdego roku przez gminne organa poborowe z doliczeniem ulgowych odsetek za odroczenie.

Pobrane w tych okresach należności urzędy gminne wpłacać winny do kas urzędów skar-

bowych w dniach 1 i 16 każdego z dwóch miesięcy okresów ulgowych.

W stosunku do płatników wyżej wyszczególnionych, którzy nie zechcą dobrowolnie wskutek jawnej niechęci uiścić podatku na ręce poborców gminnych w okresach przytoczonych, winny być zastosowane środki egzekucyjne w celu przymusowego ściągnięcia należności nawet w ciągu tych okresów.

W związku z tem winny urzędy gminne po stwierdzeniu faktów świadomej niechęci bezzwłocznie, a więc przed upływem 60-dniowego okresu ulgowego sporządzić wykaz imienny tego rodzaju płatników i przesłać go do urzędu skarbowego dla wdrożenia postępowania egzekucyjnego.

Urzędy skarbowe po otrzymaniu tego rodzaju wykazów przystępują do egzekucji na zasadach ogólnych.

Po upływie 60-dniowego okresu urzędy gminne sporządzają nadto w dotychczasowym trybie wykazy pozostałych rolników omawianej kategorii, którzy podatku nie uiścili w tych okresach (względnie gminne księgi biercze) i przesyłają je również do urzędu skarbowego dla celów egzekucyjnych.

II. Urzędy skarbowe przystępują do egzekucji zaległości na rzecz obcych wierzycieli jednocześnie z wdrożeniem egzekucji I lub II raty podatku gruntowego, a więc w okresach po dniu 1 lipca, względnie 1 lutego każdego roku.

W związku z tem wierzyciele obcy winni przysyłać urzędowi skarbowemu tytuły wykonawcze w czasie, któryby uwzględniał przytoczone okresy prowadzenia akcji egzekucyjnej. Tytuły wykonawcze, otrzymane po upływie jednego z tych terminów, będą egzekwowane w drugim terminie.

III. W związku z zarządzeniem Ministra Skarbu z dnia 22 lutego 1935 r. w sprawie uzupełnienia instrukcji egzekucyjnej dla władz skarbowych (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 8, poz. 153) urzędy skarbowe przygotowują na podstawie wykazów zaległości (gminnych ksiąg bierczych), otrzymanych z urzędów gminnych, zbiorowe upomnienia dla tych rolników na wszelkie zaległości, a więc podatku gruntowego wraz z dodatkiem komunalnym oraz na zaległości, przypadające na rzecz obcych wierzycieli i przesyłają do właściwych urzędów gminnych wraz z upomnieniami indywidualnymi, celem doręczenia poszczególnym płatnikom.

Urzędy gminne obowiązane są przekazać upomnienia zbiorowe wraz z załącznikami sołtysom w ciągu dni 7-miu od daty otrzymania dla ogłoszenia płatnikom treści upomnień i doręczenia im upomnień indywidualnych, oraz zwrócić urzędowi skarbowemu upomnienie zbiorowe wraz z wypełnionym odcinkiem „potwierdzenie odbioru”, najpóźniej w terminie następnego dnia 7-miu, przyczem w rubryce „Uwagi” tychże, winna być poczyniona wzmianka, przeciw którym płatnikom należałoby wszcząć egzekucję w pierwszej kolejności z uwagi na stopień ich zamożności lub złośliwe uchylanie się od zapłaty.

Urzędy skarbowe po otrzymaniu drugich

egzemplarzy upomnień wraz z dowodami doręczeń wszczynają egzekucję przedewszystkiem przeciw płatnikom zamożniejszym i opornym.

Egzekucja zaległości podatku gruntowego za I półrocze oraz zaległości, wymienionych w tytułach wykonawczych, otrzymanych przez urzędy skarbowe od obcych wierzycieli wtemże I półroczu, może być w odniesieniu do płatników ekonomicznie słabszych, a zwłaszcza, o ile chodzi o zaległości drobniejsze, przeprowadzona równocześnie z egzekucją zaległości podatku gruntowego i innych za II półrocze.

Z pobieranych kwot należy przedewszystkiem pokrywać zaległości skarbowe.

Izby skarbowe winny czuwać nad ścisłym i terminowym wykonaniem niniejszego zarządzenia. Urzędowi skarbowemu zaleca się omówienie trybu postępowania w sprawach unormowanych wspomnianym zarządzeniem Ministra Skarbu z dnia 22 lutego b. r. i niniejszym okólnikiem z przedstawicielami władz administracji ogólnej i zarządami gminnymi.

(—) W. Staniszewski
PODSEKRETARZ STANU

78.

PISMO OKÓLNE

z dnia 29 kwietnia 1935 r.

w sprawie orzeczeń placówek naukowo-badawczych przy dochodzeniach wodno-prawnych

(Nr. BS. 38-a-52)

Do

P. P. Wojewodów w Warszawie, Lublinie, Białymstoku, Kielcach, Łodzi, Krakowie, Poznaniu, Toruniu i Katowicach i P. P. Starostów tych województw.

W związku ze stosowaniem okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 69 z dnia 22 maja 1934 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 14) zdarzają się wypadki, że P. P. Starostowie wzywają kierowników placówek naukowo-badawczych, jako znawców technicznych do dochodzeń wodno-prawnych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podkreśla, że okólnik powyższy mówi wyraźnie w ustępie końcowym o wzywaniu przedstawicieli placówek naukowo-badawczych Międzywojewódzkich Komitetów Ochrony Rzek przed zanieczyszczeniem, jako biegłych, gdy idzie o ustalenie źródeł i przyczyn zanieczyszczenia wody.

Wobec powyższego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę, aby na przyszłość osoby z personelu placówek naukowo-badawczych były wzywane tylko do celów, wymienionych w okólniku Nr. 69, chyba że do wydawania opinii fachowych dla innych celów dochodzenia wodno-prawnego posiadają odpowiednie kwalifikacje, niezwiązane z pracą w omawianych placówkach.

ZA DYREKTORA DEPARTAMENTU

(—) inż. Szanior
NACZELNIK WYDZIAŁU

B.

I. Przedruk! z Dziennika Ustaw R. P.

z 16 kwietnia Nr. 27 Rok 1935

Poz. 198. Ustawa z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu.

Art. 1. W każdym przypadku zachorowania lub śmierci na jedną z wymienionych w art. 2 chorób zakaźnych, jak również w każdym przypadku, wzbudzającym podejrzenie oś do jednej z tych chorób, powstaje dla osób, wymienionych w art. 4, obowiązek niezwłocznego zgłoszenia tego przypadku do zarządu gminnego.

Art. 2. Do chorób, których każdy przypadek powoduje obowiązek zgłoszenia, należą:

- 1) dżuma (pestis),
- 2) żółta gorączka (febris flava),
- 3) oспа naturalna i ospianka (variola vera, variolosis),
- 4) cholera azjatycka (cholera asiatica),
- 5) dur brzuszny, dury rzekome i zakażenie pokarmowe (typhus abdominalis, et paratyphus),
- 6) dur osutkowy (typhus exanthematicus),
- 7) dur powrotny (typhus recurrens),
- 8) czerwotka (dysenteria),
- 9) płonica (scarlatina),
- 10) błonica (diphtheria),
- 11) nagminne zapalenie opon mózgowo-meniowych (meningitis cerebrospinalis epidemica),
- 12) odra (morbilli),
- 13) nagminne zapalenie przyusznic (parotitis epidemica),
- 14) krztusiec czyli koklusz (pertussis),
- 15) zimnica (malaria),
- 16) zakażenie połogowe (sepsis puerperalis),
- 17) zapalenie przednich rogów rdzenia (poliomyelitis acuta anterior),
- 18) nagminne zapalenie mózgowia (encephalitis epidemica),
- 19) choroba Banga (gorączka falista),
- 20) trąd (lepra),
- 21) gruźlica (tuberculosis) w przypadkach niebezpiecznych dla otoczenia,
- 22) róża (erisipelas),
- 23) jaglica (trachoma),
- 24) twardziel (rhinoscleroma),
- 25) wąglik (anthrax),
- 26) nosacizna (malleus),
- 27) włośnica (trichinosis),
- 28) wścieklizna (rabies, lyssa) i ukąszenie przez zwierzęta chore na wściekliznę lub podejrzaną o tę chorobę i ponadto
- 29) zatrucie jadami mięsnymi i rybiemi (botulismus), lub grzybami oraz ukąszenie przez żmiję.

Art. 3. Minister Opieki Społecznej może w drodze rozporządzenia nałożyć obowiązek zgłaszania również przypadków innych chorób zakaźnych, nie wymienionych w art. 2.

Art. 4. (1) Obowiązek zgłoszenia obciąża:

- 1) lekarza, badającego chorego,
 - 2) kierowników zakładów leczniczych lub zapobiegawczych,
 - 3) felerów, położne i inny personel sanitarny, o ile lekarza nie wzywano,
 - 4) głowę rodziny lub osobę, pod której opieką znajduje się chory,
 - 5) lokatorów mieszkania, rządę, administratora albo właściciela majątku lub domu,
 - 6) przełożonych wszelkich zakładów naukowych, wychowawczych i dobroczynnych, kierowników więzień, aresztów i zakładów poprawczych, jak również kierowników hotelów, pensjonatów, pokoiów umeblowanych, zajazdów i gospód oraz kierowników robót gromadnych,
 - 7) osoby, wykonywające sekcję lub oględziny zwłok, oraz lekarzy weterynarii w związku z wykonaniem zawodu,
 - 8) organa policji państwowej, jeżeli w czasie lub w związku z wykonywaniem czynności służbowych dowiedzą się o przypadku zachorowania na jedną z chorób zakaźnych, podlegających zgłoszeniu,
 - 9) kapitanów okrętów i statków oraz kierowników statków żeglugi powietrznej, gdy na nich zdarzy się przypadek zachorowania na jedną z chorób zakaźnych, podlegających zgłoszeniu.
- (2) Obowiązek zgłoszenia obciąża przede wszystkim osoby, wyszczególnione w punktach 1, 2 i 3, zaś w razie ich braku — obowiązek ten ciąży na osobach, wymienionych w punktach 4 — 9.

Art. 5. Zgłoszenie należy skutecznie pisać, bezpośrednio ustnie lub telefonicznie.

Art. 6. (1) Zarządy gminne, mające własne organa sanitarne, po otrzymaniu zgłoszenia obowiązane są:

- a) niezwłocznie przeprowadzić niezbędne badania serobakterjologiczne i dochodzenia epidemiologiczne celem ustalenia rozpoznania choroby lub jej podejrzenia, źródła jej pochodzenia oraz sposobu jej przeniesienia, bądź też szerzenia się;
 - b) w razie stwierdzenia choroby zakaźnej lub w razie podejrzenia o nią wydać potrzebne zarządzenia, przewidziane w przepisach ustawy niniejszej, lub opartych na niej rozporządzeniach;
 - c) zawiadomić niezwłocznie o przypadku choroby zakaźnej, o wyniku dochodzenia i wydanych zarządzeniach powiatową władzę administracji ogólnej.
- (2) Zarządy gminne, nie mające własnych organów sanitarnych, obowiązane są otrzymane zgłoszenia podać niezwłocznie do wiadomości powiatowej władzy administracji ogólnej, która przeprowadzi czynności, określone w ustępie pierwszym pkt. a i b, przez swoje organa sanitarne.

(3) W razie stwierdzenia choroby zakaźnej, spowodowanej zakażeniem od zwierząt lub produktów zwierzęcych, a w szczególności chorób,

wymienionych w art. 2 pkt. 19, 21, 25, 26, 27 i 28, organa sanitarne obowiązane są powiadomić o tem powiatowego lekarza weterynaryjnego.

Art. 7. (1) Organa sanitarne, powołane do zwalczania chorób zakaźnych, mają prawo:

a) wstępu do pomieszczenia chorego, bądź podejrzanego o chorobę zakaźną, i do pomieszczeń, w których chory lub podejrzany przebywał lub w których są albo były przedmioty, z którymi chory miał styczność, jeśli wzgląd na zachowanie tajemnicy państwowej nie stoi temu na przeszkodzie;

b) dokonywania wszelkich badań i czynności, potrzebnych do ustalenia rozpoznania choroby, źródeł jej pochodzenia i szerzenia się;

c) pobierania materiału zakaźnego do badania;

d) dokonywania oględzin lub sekcji zwłok.

(2) Przy badaniu chorego oraz przy dokonywaniu oględzin lub sekcji zwłok ma prawo być obecny lekarz ordynujący.

Art. 8. W przypadku, gdy zachorowanie na chorobę zakaźną zagraża niebezpieczeństwem przeniesienia tej choroby na formację wojskową, władze, określone w art. 10 ust. (1), obowiązane są zawiadomić o tem niezwłocznie dowódcę tej formacji.

Art. 9. (1) Wszelkie władze, urzędy oraz instytucje publiczno-prawne obowiązane są udzielać potrzebnej pomocy osobom urzędowym przy wykonywaniu zarządzeń, wydanych na zasadzie przepisów niniejszej ustawy, oraz wypełniać wydane zgodnie z niniejszą ustawą zarządzenia i ułatwiać kontrolę nad wykonaniem tych zarządzeń.

(2) W razie stwierdzenia jednej z chorób zakaźnych, wymienionych w art. 2 w pkt. 1 — 11, 17 — 20, 25, 26 i 28, każdy lekarz obowiązany jest w przypadkach nagłych, gdy zwłoka grozi niebezpieczeństwem rozszerzenia się tych chorób, wydać natychmiast najkonieczniejsze zarządzenia, mające na celu zapobieżenie dalszemu ich szerzeniu się, oraz zawiadomić o tem pisemnie miejscowy zarząd gminny.

Art. 10. (1) W razie stwierdzenia przypadku jednej z chorób zakaźnych, wymienionych w art. 2 w pkt. 1 — 7, 9, 20, 26 i 28, lub podejrzenia o taką chorobę, zarządy gminne, jeśli posiadają własne organa sanitarne, jeżeli zaś ich nie posiadają — powiatowe władze administracji ogólnej obowiązane są w miarę potrzeby:

a) wzbronąć wstępu do wszelkich pomieszczeń, uznanych za zakażone, i w tym celu w sposób widoczny odpowiednio je oznaczyć aż do czasu ich odkażenia;

b) zarządzić odosobnienie chorego lub podejrzanego o chorobę zakaźną oraz leczenie chorego w zakładach, do tego celu przeznaczonych, lub w mieszkaniu; przewożenie chorych lub podejrzanych o choroby zakaźne w miarę możliwości powinno się odbywać specjalnymi wozami;

c) zarządzić odosobnienie osób, które były w styczności z chorym, lub podejrzanym o cho-

robę zakaźną, albo które przybyły z miejscowości, dotkniętych epidemią, wreszcie nosicielei zarazków, a to w mieszkaniu lub zakładach do tego celu przeznaczonych; zamiast odosobnienia może być do tych osób zastosowany czasowy nadzór z częściowem lub całkowitem wykluczeniem ich od zajęć publicznych lub prywatnych;

d) zarządzić przymusowe oczyszczenie lub odkażenie osób, pomieszczeń oraz przedmiotów zakażonych lub podejrzanych o zakażenie, przedmioty zaś, które nie mogą być odkażone bez ich zniszczenia, oraz takie, których wartość jest mniejsza od kosztów odkażenia, mogą być zniszczone.

(2) W chorobach zakaźnych, wymienionych w art. 2 pkt. 8, 10, 12, 17, 24 i 25, powinny być zastosowane w miarę potrzeby tylko zarządzenia, podane w ustępie pierwszym artykułu niniejszego pkt. a, b, d.

(3) Ponadto starosta może w przypadkach wyjątkowo groźnego niebezpieczeństwa:

a) zarządzić czasowe ograniczenie komunikacji miejscowej oraz czasowe wzbronienie handlu okólnego;

b) zarządzić w miejscowościach zakażonych zamknięcie zakładów handlowych lub przemysłowych, których prowadzenie zagraża szczególnie niebezpieczeństwem rozszerzenia się tych chorób;

c) zarządzić czasowe ograniczenie obrotu i używania przedmiotów, mogących być rozsadnikami zarazków, a w szczególności podejrzanych o zakażenie artykułów spożywczych i wody, względnie zabronić ich używania; zakazu tego nie można jednak stosować do używania wody, służącej do wytwarzania siły poruszającej w urządzeniach komunikacyjnych i przemysłowych, pod warunkiem, że woda ta nie będzie używana do celów gospodarstwa domowego, do wyrobu i w związku z wyrobem artykułów spożywczych w wytwórniach tych artykułów, do wyrobu lodu, ani do kąpiei w publicznych zakładach kąpielowych;

d) zabronić czasowego odbywania targów, jarmarków, odpustów, pielgrzymek, widowisk i zgromadzeń publicznych oraz skupiania się większej liczby osób, — jak również wzbronąć uczęszczania do szkół w trybie, który ustali rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej, wydane w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego;

e) zarządzić z zastrzeżeniem przepisu art. 25 wytopienie zwierząt, roznoszących zarazki; wytopienie to może być zastosowane również w celach zapobiegawczych;

f) zarządzić rewizję stanu zdrowia osób, znajdujących się na okęcie lub statku, wykluczyć od podróży osoby chore na choroby zakaźne i podejrzane o nie oraz zarządzić odkażenie lub oczyszczenie części okrętu lub statku, gdzie chory przebywał, jako też i przedmiotów, podejrzanych o zanieczyszczenie zarazkami;

g) ograniczyć lub zabronić używania zakładów kąpielowych, pralni i ustępów publicznych do czasu ich odkażenia, wydając jedno-

cznie w miarę potrzeby odpowiednie zarządzenia, zmierzające do zastąpienia tych urzędzeń.

Art. 11. (1) Minister Opieki Społecznej może wydać rozporządzenia:

a) o przeprowadzaniu przymusowych szczepień ochronnych przeciw chorobom zakaźnym, podlegającym obowiązkowi zgłaszania;

b) o zapobieganiu szczeniu się chorób zakaźnych przez chorych i nosicieli zarazków lub krwiodawców;

c) o otwieraniu i urządzeniu zakładów i pracowni, zajmujących się badaniami, hodowlą, produkowaniem lub obrotem zarazków i ich produktów, o zakresie uprawnień tych zakładów i pracowni, o kwalifikacjach zawodowych ich kierowników, o pobieraniu i przesyłaniu prób do badań bakteriologicznych i serologicznych i o nadzorze nad fachową działalnością tych pracowni;

d) o zajmowaniu w razie koniecznej potrzeby pomieszczeń w nieruchomościach rządowych w porozumieniu z ministrami, w których zarządzie nieruchomości te się znajdują, oraz w nieruchomościach, należących do samorządu lub instytucji samorządowych, społecznych albo osób fizycznych i prawnych, za wynagrodzeniem, które oznacza komisje szacunkowe. Skład tych komisji, sposób powoływania członków oraz tryb ich urzędowania określi Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych;

e) dotyczące higieny publicznej oraz osobistej w związku z zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych.

(2) Minister Opieki Społecznej może uprawnienia, wymienione w ust. (1) pkt. d) zdanie pierwsze niniejszego artykułu, przekazywać wojewodom (Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy).

Art. 12. (1) Osoby, odosobnione przymusowo w myśl przepisów art. 10, otrzymują w miarę potrzeby od związku samorządowego, na którego terenie w tym czasie przebywają, całkowite utrzymanie i leczenie.

(2) Związki samorządowe, które poniosły koszty utrzymania osób, przymusowo odosobnionych, ściągają w drodze administracyjnej poniesione wskutek tego koszty od tych osób lub od osób fizycznych i prawnych, obowiązanych do ich utrzymania z jakiegokolwiek tytułu prawnego; kosztów, których ściąganie będzie niewykonalne w ciągu roku od daty ich ustalenia, zwróci związkowi samorządowemu Skarb Państwa.

(3) Związki samorządowe, które poniosły koszty leczenia osób przymusowo odosobnionych, mają w ciągu 5 lat od dnia pokrycia tych kosztów prawo regresu w drodze administracyjnej do tych osób albo do innych osób, instytucji lub samorządów, obowiązanych z jakiegokolwiek tytułu prawnego do pokrycia tych kosztów.

(4) Osoby niezamożne, którym zarządzenia, wydane w myśl niniejszej ustawy, przeszkodziły w zarabkowaniu dłużej, niż przez 3 dni, narażając je przez to na szkody materialne, ma-

ją prawo do odszkodowania ze strony Skarbu Państwa.

(5) Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych określa w drodze rozporządzenia:

a) zakres obowiązków związków samorządowych pod względem utrzymania lub leczenia osób przymusowo odosobnionych;

b) zasady przyznawania odszkodowania w przypadkach, wymienionych w ustępie czwartym.

Art. 13. (1) Kto poniósł szkody lub straty wskutek odkażenia, względnie zniszczenia należących do niego przedmiotów, ma prawo żądania odpowiedniego odszkodowania od gminy; Skarb Państwa zwraca gminie połowę poniesionych na ten cel wydatków; w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, Ministrowi Opieki Społecznej służy prawo przyznania gminie zwrotu wydatków ponad 50%; żądanie wypłaty odszkodowania ulega przedawnieniu z upływem terminu trzymiesięcznego od daty zwrotu przedmiotów odkażonych lub zawiadomienia o ich zniszczeniu za przedmioty, będące własnością Państwa oraz instytucji lub zakładów, zarządzanych przez Państwo, nie uiszcza się odszkodowania.

(2) Wysokość odszkodowania określają powiatowe władze administracji ogólnej. Strona, niezadowolona z orzeczenia tej władzy, może w terminie 14 dni od doręczenia orzeczenia wytoczyć przed sąd powództwo o ustalenie wysokości odszkodowania.

Art. 14. Osoby, nie stosujące się do przepisów ustawy niniejszej lub rozporządzeń na jej podstawie wydanych, tracą prawo do odszkodowania, określonego w art. 12 ust. (4) i w art. 13.

Art. 15. (1) Osobie, zatrudnionej stale przy zwalczaniu chorób zakaźnych lub powołanej do ich zwalczania, jeżeli stanie się całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy wskutek zapadnięcia na chorobę zakaźną w związku z wykonywaniem czynności służbowych, należy się od Państwa odszkodowanie lub zaopatrzenie; w razie spowodowanej chorobą zakaźną śmierci takiej osoby należy się jej rodzinie zaopatrzenie.

(2) Zasady i wysokość odszkodowania i zaopatrzenia ustala Rada Ministrów na wniosek Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(3) Przepisy ust. (1) nie mają zastosowania do tych osób, zatrudnionych przy zwalczaniu chorób zakaźnych, które na podstawie innych przepisów prawnych nabyły prawo do emerytury lub innego zaopatrzenia, równego co do wysokości zaopatrzeniu, ustanowionemu przez Radę Ministrów. Jeżeli osobom tym lub pozostałym po nich rodzinom należy się według innych przepisów prawnych zaopatrzenie mniejsze, niż ustalone w sposób wyżej wskazany, wówczas uzupełnia się je do wysokości, ustalonej przez Radę Ministrów.

Art. 16. Odosobnienie lub czasowe wykluczenie od zajęć z powodu choroby zakaźnej,

trwającej krócej niż 3 miesiące, nie może być powodem rozwiązania umowy o pracę, ani rozwiązania stosunku służbowego.

Art. 17. (1) Obowiązek otwierania oddziałów dla chorych zakaźnych w szpitalach ogólnych ciąży na powiatowych związkach samorządowych i miastach, wydzielonych z powiatów. Tworzenie innych zakładów i urządzeń sanitarnych, niezbędnych do walki z chorobami zakaźnymi, jest obowiązkiem powiatowych i gminnych związków samorządowych w zakresie ich potrzeb miejscowych, określonym przez wojewódzką władzę administracji ogólnej.

(2) Jeżeli zakłady i urządzenia, wymienione w ust. (1), zostały utworzone na żądanie wojewódzkiej władzy administracji ogólnej w zakresie, przekraczającym potrzeby miejscowe, wówczas związek samorządowy ma prawo domagać się od Skarbu Państwa zwrotu co najmniej połowy kosztów założenia.

Art. 18. (1) Związki samorządowe w całości ponoszą koszty:

a) utrzymania na ich terenie zakładów leczniczych oraz innych zakładów i urządzeń sanitarnych, niezbędnych do walki z chorobami zakaźnymi, powstałych z własnej ich inicjatywy lub na żądanie wojewódzkiej władzy administracji ogólnej;

b) leczenia — w zakresie określonym niniejszą ustawą — mieszkańców danej gminy, mających z jej strony prawo do bezpłatnej opieki lekarskiej, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawnymi.

(2) Związki samorządowe mają prawo za dokonane przez siebie czynności w związku ze zwalczaniem chorób zakaźnych lub zapobieganiem ich powstawaniu lub szerzeniu się (odkazywanie, tępienie zwierząt, owadów i robactwa) pobierać opłaty. Szczegółowe przepisy co do zasad pobierania tych opłat wyda Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 19. Koszty, wynikające z wykonania postanowień niniejszej ustawy, jeżeli ustawa ta inaczej nie stanowi, ponosi Skarb Państwa w całości.

Art. 20. Jeżeli związek samorządowy nie spełnia obowiązków, wynikających z niniejszej ustawy, władze państwowe mogą wykonać odpowiednie zarządzenia na koszt danego związku.

Art. 21. Przepisy ustawy niniejszej w nich nie naruszają postanowień, opartych na umowach międzynarodowych.

Art. 22. (1) Winny przekroczenia przepisów niniejszej ustawy, bądź też rozporządzeń lub zarządzeń, wydanych na jej podstawie, podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych, lub jednej z tych kar, jeżeli za czyn ten nie grozi kara surowsza.

(2) Przedmioty wytwarzane, przechowywane, rozpowszechniane lub używane wbrew przepisom niniejszej ustawy i wydanych na jej

podstawie rozporządzeń lub zarządzeń, mogą ulec przypadkowi i w tym razie będą zniszczone lub przekazane na rzecz szpitali lub instytucji opieki społecznej. Władza może zarządzić niezwłoczne zajęcie przedmiotów, podlegających przypadkowi, i zniszczenie ich przed orzeczeniem przypadku, jeżeli będą tego wymagały względy zdrowia publicznego.

(3) Do orzekania w sprawach, poprzedzonych ustępami określonymi, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 23. Odwołania od orzeczeń i zarządzeń, wydanych na podstawie niniejszej ustawy lub rozporządzeń wykonawczych, nie mają mocy wstrzymującej; przepis ten nie dotyczy orzeczeń karnych.

Art. 24. Wydawanie zarządzeń i dokonywanie czynności w związku z zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych w obrębie obiektów, pozostających w zarządzie wojska lub przez wojsko zajmowanych, albo w stosunku do osób wojskowych, pełniących służbę czynną, bądź też pozostających w stanie nieczynnym lub w stanie spoczynku, określają szczególne przepisy, wydane przez Ministra Spraw Wojskowych.

Art. 25. Ustawa niniejsza nie narusza przepisów obowiązujących o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych.

Art. 26. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Opieki Społecznej, a co do art. 10 ust. (3), 17 i 20 — w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 27. Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej i wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia. Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w sprawach unormowanych ustawą niniejszą, w szczególności:

a) ustawa z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zwalczania chorób zakaźnych oraz innych chorób, występujących nagminnie (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 402);

b) ustawa z dnia 14 lipca 1920 r. o utworzeniu urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do walki z epidemjami, grożącemi Państwu klęską powszechną (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 388);

c) ustawa z dnia 28 sierpnia 1905 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych (Zbiór ustaw prusk. str. 373);

d) ustawa z dnia 30 czerwca 1900 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. Rzeszy, str. 306).

Poz. 199. Ustawa z dnia 21 lutego 1935 r. o pielęgniarstwie.

I. Wykonywanie praktyki pielęgniarskiej.

Art. 1. Przez praktykę pielęgniarską rozumie się zawodowe wykonywanie następujących czynności:

a) pielęgnowanie chorych w zakładach leczniczych i domach prywatnych,

b) wykonywanie zleceń lekarza przy chorych,

c) pracę w zakładach leczniczych, instytucjach zapobiegawczych, zakładach opiekuńczych, instytucjach społecznych, szkołach, zakładach przemysłowych oraz domach prywatnych w zakresie szerzenia higieny ogólnej i osobistej, zwalczania epidemii oraz zapobiegania chorobom.

Art. 2. (1) Do wykonywania praktyki pielęgniarskiej uprawnione są jedynie osoby, które uzyskały prawo praktyki pielęgniarskiej na zasadzie ustawy niniejszej. Osobom tym przysługuje również wyłączne prawo używania tytułu pielęgniarki.

(2) Nadzór nad wykonywaniem praktyki pielęgniarskiej należy do Ministra Opieki Społecznej.

Art. 3. (1) Prawo wykonywania praktyki pielęgniarskiej może być stałe lub czasowe.

(2) Stałe prawo wykonywania praktyki pielęgniarskiej mają osoby, które posiadają obywatelstwo polskie i dyplom szkoły pielęgniarstwa, przewidziany w art. 10 i 11.

(3) Minister Opieki Społecznej może nadać stałe prawo wykonywania praktyki pielęgniarskiej osobom, posiadającym obywatelstwo polskie, które ukończyły zagranicą szkołę pielęgniarstwa, uznaną przez Ministra Opieki Społecznej za równorzędną z polskimi szkołami pielęgniarstwa.

(4) Czasowe prawo wykonywania praktyki pielęgniarskiej może nadać Minister Opieki Społecznej:

1) w drodze wyjątku osobom, nie posiadającym obywatelstwa polskiego, jeżeli:

a) ukończyły przed wejściem w życie ustawy niniejszej polską dwuletnią szkołę pielęgniarstwa, posiadającą statut i program, zatwierdzone przez właściwe ministerstwo lub

b) ukończyły szkołę pielęgniarstwa, przewidzianą w art. 10 i 11, lub też

c) ukończyły zagranicą szkołę pielęgniarstwa, uznaną przez Ministra Opieki Społecznej za równorzędną z polskimi szkołami pielęgniarstwa, przyczem może on uzależnić nadanie uprawnień od zdania egzaminu z pewnych przedmiotów w jednej z polskich szkół pielęgniarstwa;

2) w czasie wojny, epidemii lub innych klęsk społecznych, osobom, nie mającym uprawnień do wykonywania praktyki pielęgniarskiej, lecz posiadającym przeszkolenie sanitarne lub doświadczenie w zakresie pielęgnowania chorych. Minister Opieki Społecznej może ograniczyć prawa tych osób do częściowego wykonywania praktyki pielęgniarskiej.

Art. 4. Prawa wykonywania praktyki pielęgniarskiej nie mogą uzyskać osoby:

a) pozbawione własnej woli z powodu choroby psychicznej przez czas trwania ubezwłasnowolnienia,

b) sądownie pozbawione praw publicznych i obywatelskich praw honorowych — do chwili odzyskania tych praw,

c) dotknięte chorobą, niebezpieczną dla otoczenia.

Art. 5. (1) Przed przystąpieniem do wykonywania praktyki pielęgniarskiej pielęgniarki obowiązane są do zarejestrowania się u wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, składając dowody posiadanych uprawnień oraz świadectwo zdrowia; władza ta wydaje pielęgniarkom pisemne zaświadczenia o uprawnieniu do wykonywania praktyki pielęgniarskiej.

(2) Pielęgniarki obowiązane są do zawiadamiania powiatowej władzy administracji ogólnej o każdorazowej zmianie stałego miejsca wykonywania praktyki pielęgniarskiej i adresu.

(3) Zasady i sposób przeprowadzenia i rejestracji pielęgniarek określi Minister Opieki Społecznej w drodze rozporządzenia.

Art. 6. (1) Pielęgniarka traci prawo wykonywania praktyki pielęgniarskiej:

a) w razie utraty obywatelstwa polskiego, z wyjątkiem przypadku, gdy utraci je na skutek poślubienia cudzoziemca,

b) w razie ubezwłasnowolnienia z powodu choroby psychicznej, na czas trwania ubezwłasnowolnienia,

c) w razie orzeczenia wyrokiem sądowym utraty prawa wykonywania praktyki pielęgniarskiej.

(2) W przypadku, gdy z powodu choroby psychicznej pielęgniarki wykonywanie przez nią praktyki pielęgniarskiej może zagrażać niebezpieczeństwem dla życia i zdrowia osoby pielęgnowanej, wojewódzka władza administracji ogólnej władna jest na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej zawiesić pielęgniarkę w prawie wykonywania praktyki pielęgniarskiej na czas trwania tej choroby.

(3) W razie zachorowania pielęgniarki na przewlekłą chorobę zakaźną, niebezpieczną dla otoczenia, lub stwierdzonego nosicielstwa czasowego albo trwałego, wojewódzka władza administracji ogólnej władna jest na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej i przeprowadzonego badania bakteriologicznego zawiesić pielęgniarkę w prawie wykonywania praktyki pielęgniarskiej na czas choroby lub nosicielstwa, albo ograniczyć jej czynności do prac, niezagrażających zdrowiu otoczenia.

(4) Wykonywanie praktyki pielęgniarskiej wbrew postanowieniom ust. (2) i (3) jest wzbronione.

(5) W razie uchylecia się pielęgniarki od stawienia się przed komisją lekarską, wojewódzka władza administracji ogólnej może wzbronąć jej wykonywania praktyki pielęgniarskiej do czasu stawienia się przed komisją.

(6) Na żądanie zainteresowanej pielęgniarki, wniesione w ciągu 14 dni od dnia doręczenia jej orzeczenia komisji lekarskiej, wojewódzka władza administracji ogólnej zarządza ponowne badanie jej przez wymienioną komisję.

(7) Skład komisji, sposób jej powoływania i tryb urzędowania określi rozporządzenie wykonawcze.

Art. 7. (1) Pielęgniarka obowiązana jest do zachowania w tajemnicy wszystkiego, o czym się dowie w związku z wykonywaniem praktyki pielęgniarskiej.

(2) Od obowiązku zachowania tajemnicy pielęgniarka zwolniona jest:

a) w stosunku do lekarza, pod którego opieką chory pozostaje,

b) gdy ciąży na niej z mocy przepisów prawa obowiązek doniesienia władzy,

c) w pracy higieniczno-zapobiegawczej w stosunku do władz przełożonych.

Art. 8. Pielęgniarki zaliczają się do kategorii pracowników umysłowych i korzystają z praw i obowiązków, ustawowo przepisanych dla tej kategorii pracowników.

Art. 9. Ustawa niniejsza nie narusza w niczym praw osób, uprawnionych do wykonywania praktyki lekarskiej, fclzerskiej i położniczej.

II. Szkoły pielęgniarstwa.

Art. 10. (1) Państwowe, publiczne i prywatne szkoły pielęgniarstwa mogą być otwierane i prowadzone tylko na podstawie zezwolenia Ministra Opieki Społecznej.

(2) Minister Opieki Społecznej ustali w drodze rozporządzenia warunki niezbędne dla uzyskania zezwolenia na otwarcie szkoły pielęgniarstwa.

Art. 11. (1) Minister Opieki Społecznej zatwierdza statut szkoły pielęgniarstwa, regulamin rady szkolnej, program i system nauczania, regulamin egzaminu końcowego i wzór dyplomu.

(2) Nauczanie w szkole pielęgniarstwa winno trwać przynajmniej dwa i pół lat.

(3) Przepisy, dotyczące statutow, regulaminów oraz programu nauczania, zostaną ustalone w drodze rozporządzenia przez Ministra Opieki Społecznej.

Art. 12. Szkoły pielęgniarstwa mogą być zakładane jedynie w miejscowościach, które posiadają odpowiednie warunki do szkolenia uczennic tak teoretycznego, jak i praktycznego w pielęgowaniu chorych i opiece społeczno-higienicznej.

Art. 13. Szkoły pielęgniarstwa obowiązane są do utrzymywania internatów dla swych uczennic. Zamieszkiwanie uczennic poza internatem jest wzbronione. Wyjątki dopuszczalne są tylko dla uczęszczających do szkół pielęgniarstwa sióstr zakonnych, którym reguła zabrania mieszkania poza zgromadzeniem zakonnym.

Art. 14. (1) Dyrektorkę szkoły pielęgniarstwa zatwierdza Minister Opieki Społecznej.

(2) Szczegółowe warunki, którym powinna odpowiadać dyrektorka szkoły pielęgniarstwa, określi rozporządzenie; w każdym razie musi ona posiadać prawo do wykonywania praktyki pielęgniarskiej.

(3) Ze stanowiskiem dyrektorki nie wolno łączyć innych stałych zajęć zarobkowych.

(4) Minister Opieki Społecznej może zarządzić usunięcie dyrektorki, nieprzestrzegającej obowiązujących przepisów i postanowień statutu szkoły.

(5) Nad wykonaniem programu nauczania czuwa złożona z lekarzy i pielęgniarek rada szkolna, której skład i zakres działania ustali regulamin.

Art. 15. (1) Warunki, którym winny odpowiadać kandydatki, wstępujące do szkół pielęgniarstwa, są następujące:

a) ukończone przynajmniej gimnazjum lub wykształcenie, uznane przez władze właściwe jako równorzędne,

b) ukończony 18, a nieprzekroczony 30 rok życia,

c) odpowiednie właściwości psychiczne i uzdolnienie fizyczne,

d) nieskazitelna przeszłość.

(2) Minister Opieki Społecznej może na wniosek dyrektorki szkoły pielęgniarstwa zezwolić w drodze wyjątku na przyjęcie kandydatki, która przekroczyła 30 rok życia.

Art. 16. Ministrowi Opieki Społecznej przysługuje prawo zamknięcia szkoły pielęgniarstwa:

a) jeżeli jest prowadzona niezgodnie z ustawą niniejszą, przepisami wydanymi na jej podstawie lub ze statutem, regulaminem i programem naukowym,

b) w przypadku, gdy nauczanie lub wychowanie uczennic odbywa się w duchu niełojalnym dla Państwa, względnie gdy szkoła nie przeciwdziała skutecznie szkodliwym pod względem wychowawczym wpływom na uczennice.

Art. 17. (1) Minister Opieki Społecznej sprawuje nadzór nad szkoleniem kandydatek do zawodu pielęgniarzkiego, a w miarę potrzeby zarządza przeszkolenie pielęgniarek oraz osób, wymienionych w art. 20 ust. (3) i (4), na okresowych kursach uzupełniających.

(2) Uprawnienia te może Minister Opieki Społecznej przekazać w całości lub części wojewódzким władzom administracji ogólnej.

Art. 18. (1) Minister Opieki Społecznej ustala w drodze rozporządzenia oznakę ukończenia szkoły pielęgniarstwa i wzory mundurów dla pielęgniarek.

(2) Noszenie przez osoby nieuprawnione ustalonego munduru i oznaki jest wzbronione.

III. Postanowienia przejściowe.

Art. 19. Równoznaczne z dyplomem szkoły pielęgniarstwa, przewidzianej w art. 10 i 11, są:

1) uzyskane przed wejściem w życie ustawy niniejszej:

a) świadectwo ze złożonego państwowego egzaminu pielęgniarzkiego w myśl rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego w przedmiocie państwowych egzaminów pielęgniarzkiego

z dnia 27 listopada 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 1049), zmienionego rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 grudnia 1931 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 6, poz. 38),

b) świadectwo złożenia egzaminu pielęgniarskiego w myśl wydanych przez b. państwa zaborcze przepisów, obowiązujących na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego,

c) świadectwo ukończenia szkoły pielęgniarstwa Stowarzyszenia Pań Ekonomek św. Wincentego à Paulo w Krakowie,

2) świadectwo złożonego egzaminu pielęgniarskiego, uzyskane zgodnie z art. 20 ustawy niniejszej.

Art. 20. (1) Egzaminy, uprawniające do uzyskania prawa praktyki na zasadzie art. 19 pkt. 2), odbywać się będą w ciągu lat czterech od wejścia w życie ustawy niniejszej przed komisją egzaminacyjną przy urzędach wojewódzkich.

(2) Program, terminy egzaminów i sposób przeprowadzenia egzaminów oraz skład komisji egzaminacyjnej ustali Minister Opieki Społecznej w drodze rozporządzenia.

(3) Do egzaminu dopuszczone będą osoby, posiadające obywatelstwo polskie, które przed wejściem w życie ustawy niniejszej:

a) ukończyły dwuletnią szkołę pielęgniarstwa o zatwierdzonym przez właściwe ministerstwo statucie i programie,

b) ukończyły szkołę pielęgniarstwa, zatwierdzoną w myśl wydanych przez b. państwa zaborcze przepisów, obowiązujących na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego,

c) ukończyły najmniej sześciomiesięczne kursy pielęgniarские i wykażą się dwuletnią pracą zawodową pielęgniarską,

d) wykażą się pięcioletnią pracą zawodową pielęgniarską szpitalną lub higieniczno-zapobiegawczą, przyczem kursy pielęgniarские mogą być zaliczone, jako praca zawodowa pielęgniariska, licząc jeden miesiąc kursu za 6 miesięcy pracy zawodowej. Minister Opieki Społecznej ustali w drodze rozporządzenia, które kursy mogą być zaliczone, jako praca zawodowa,

e) wykażą się czteroletnią pracą zawodową pielęgniarską, pod warunkiem uzupełnienia brakującego roku pracy zawodowej przez odbycie kursu, wymienionego w art. 17.

(4) Ponadto do egzaminu dopuszczone będą osoby, posiadające obywatelstwo polskie, znajdujące się w okresie próbnym (postulacie) lub nowicjacie, zgłoszone przez zgromadzenia zakonne w ciągu 3 miesięcy od wejścia w życie ustawy niniejszej, pod warunkiem, że przed przystąpieniem do egzaminu przejdą przeszkolenie, które ustali rozporządzenie wykonawcze, i w czasie składania egzaminu będą należały do zgromadzenia zakonnego.

(5) Osobom, które posiadają warunki do przystąpienia do egzaminu pielęgniarского, wojewódzka władza administracji ogólnej wyda, do czasu złożenia egzaminu, czasowe zezwolenie na

wykonywanie praktyki pielęgniarской nie dłużej jednak, jak do dnia 1 stycznia 1939 r.

IV. Postanowienia karne.

Art. 21. (1) Winny przekroczenia art. 5 ust. (1) i (2), art. 6 ust. (4) i art. 10 podlega karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych lub jednej z tych kar, jeżeli za czyny te nie grozi kara surowsza.

(2) Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

V. Postanowienia końcowe.

Art. 22. Ilekroć przepisy ustawy niniejszej mówią o pielęgniarkach, uczennicach, dyrektorkach i kandydatkach do szkół pielęgniarских oraz o siostrach zakonnych, przepisy te dotyczą również pielęgniarzy, uczniów, dyrektorów i kandydatów do szkół pielęgniarских oraz braci zakonnych.

Art. 23. Przepisy ustawy niniejszej nie naruszają szczególnych uprawnień, przewidzianych w umowach międzynarodowych, w warunkach i granicach, w umowach tych ustalonych.

Art. 24. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 25. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

(2) Równocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przepisy, normujące wykonywanie praktyki pielęgniarской, a w szczególności przepisy o państwowych egzaminach pielęgniarских.

Poz. 200. Ustawa z dnia 18 marca 1935 r. w sprawie zmiany przepisów o opłatach stemplowych.

Art. 1. W ustawie z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 1 wyrazy: „w art. 71, 75, 89, 96, 103 i 109” zastępuje się wyrazami: „w art. 71 w ust. 2, w art. 75 w ust. 4, w art. 89, 96, 101 w ust. 1, w art. 103 i 109”;

2) w art. 8 wyrazy: „(art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. — Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855)” zastępuje się wyrazami: „(art. 16 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855 oraz art. 36 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 509)”;

3) w art. 30 (w brzmieniu, ustalonym w art. 148 Prawa o notariacie z dnia 27 października 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 609): a) skreśla się w ust. 1 tekst, następujący po punkcie 4, (zaczynający się od wyrazów: „na obszarze zaś”) oraz punkt 5; b) w ustępie prze-

dotatnim oznaczenie: „3, 4 i 5” zastępuje się oznaczeniem: „3 i 4”;

4) w art. 33 w ustępie ostatnim przed tekstem obecnym umieszcza się zdanie następujące: „Podwyższenie kwoty, wymierzonej w przypadkach, przewidzianych w punktach 1), 2) i 3) (wymiar dodatkowy), może nastąpić tylko na skutek późniejszego ujawnienia nowych okoliczności faktycznych lub błędu rachunkowego.”;

5) w art. 46, 73 w pkt. 8, w art. 74, 103, 104, 116, 118 i 137 pkt. 13 oznaczenie: „Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733” zastępuje się oznaczeniem: „Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495”;

6) w art. 52 punkt 4 (zmieniony na mocy art. LXXVII Przepisów, wprowadzających prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym z dnia 27 października 1932 r., Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 804) otrzymuje brzmienie:

„wyroki, zastępujące umowę o przejście własności rzeczy nieruchomości, wymienione w art. 62 (§ 3) kodeksu zobowiązań z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 598), w art. XLV Przepisów, wprowadzających prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 804) i w art. LIV tychże Przepisów, o ile on wymienia art. XLV, oraz wyroki, uznające własność nieruchomości na podstawie zasiedzenia.”;

7) w art. 54 punkt 4 otrzymuje brzmienie: „tyczące się przejęcia własności nieruchomości, mającego na celu regulację wód płynących lub ochronę od powodzi.”;

8) w art. 66 ustęp przedostatni otrzymuje brzmienie: „Za stwierdzenie przelewu wierzytelności (w przypadkach, wymienionych w punktach 1 i 4), uważa się także pismo cedenta, zawiadamiające dłużnika o przelewie, lub pismo dłużnika, zawiadamiające o przyjęciu przelewu.”;

9) w art. 101 ustęp pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Umowa ubezpieczenia, zawarta z zagranicznym zakładem ubezpieczeń, nie mającym zezwolenia na działalność w Polsce, podlega — choćby jej pisemne stwierdzenie nie zostało udowodnione — opłacie w wysokości 2% od sumy ubezpieczenia, jeżeli tyczy się przedmiotu, znajdującego się w Polsce, albo jeżeli w Polsce ma mieszkanie lub siedzibę bądź ubezpieczający, bądź osoba, na której rzecz umowa została zawarta. Osoby te oraz właściciel przedmiotu ubezpieczenia, znajdującego się w Polsce, są solidarnie obowiązani do uiszczenia opłaty. Opłata ma być uiszczona przed pierwszym uiszczeniem składowi ubezpieczeń należności z tytułu umowy ubezpieczenia; uiszczenie opłaty ma nastąpić w trybie art. 24 (punktu b); w tym celu należy urzędowi skarbowemu bądź złożyć — w oryginale lub w odpisie — pismo, stwierdzające zawarcie umowy, bądź podać pisemnie istotną treść umowy. Nie podlega opłacie umowa o ubezpieczenie przewozowe, jeżeli ani ubezpieczający ani osoba, na której rzecz umowa została zawarta, nie mają w Polsce mieszkania lub siedziby.”;

10) w art. 107 ustęp ostatni otrzymuje brzmienie: „W razie połączenia spółdzielni (art.

107 — 114 ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 55, poz. 495) nie będzie pobrana opłata ani od tej części kapitału, której użyto do przejścia, ani z powodu przeniesienia majątku spółdzielni przejętej na spółdzielnię przejmującą.”;

11) w art. 114 ust. 1 uzupełnia się następującym zdaniem końcowym: „Jeżeli takie pismo stwierdza umowę, na mocy której strona, przyjmująca dług nowy lub uznająca dawny, jest uprawniona do żądania świadczenia wzajemnego, to za podstawę wymiaru należy wziąć wartość świadczenia jednej strony; jeżeli wartości świadczeń jednej i drugiej strony nie są równe, to za podstawę wymiaru należy wziąć wartość wyższą.”;

12) w art. 115 ustęp ostatni (zmieniony na mocy art. LXVII Przepisów, wprowadzających kodeks handlowy z dnia 27 czerwca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 503) otrzymuje brzmienie następujące:

„Obliży na zlecenie podlegają opłacie stemplowej według zasad, przewidzianych dla opłat od weksli w rozdziale dwudziestym drugim. Pierwszy indos na składowym dowodzie zastawniczym (warrancie) podlega opłacie w wysokości 0,1% od kwoty pieniężnej, na której zabezpieczenie ustanawia się na towarze prawo zastawu.”;

13) w art. 122, w punkcie b) ustępu 1, po wyrazach: „50 zł.”, przecinek zastępuje się kropką, a dalszy tekst punktu b) oraz punkt c) skreśla się; w tymże artykule ustęp ostatni otrzymuje brzmienie następujące:

„Wolne są od opłaty: a) weksel płatny zagranicą, jeżeli trasat lub wystawca wekslu własnego ma mieszkanie lub siedzibę zagranicą, b) weksel trasowany, wystawiony zagranicą, jeżeli wystawca ma mieszkanie lub siedzibę zagranicą, a trasat wykonywa w Polsce czynności bankowe. Weksle, wymienione pod a), podlegają jednak opłacie, gdy w Polsce nastąpiła zapłata całkowita lub częściowa, lub gdy przed sąd polski wytoczono skargę o pretensję z wekslu. Miejsca, wymienionego obok nazwiska trasata lub wystawcy, jeżeli on w tem miejscu nie mieszka (nie ma siedziby), nie uważa się — celem zastosowania niniejszego artykułu — za miejsce zamieszkania (siedzibę).”;

14) w art. 142, w pkt. 9, po wyrazach: „pomocy kredytowej” wstawia się wyrazy „oraz ulg kolejowych”;

15) w art. 142 umieszcza się nowy punkt 28 w brzmieniu następującym: „28) wnoszone w zakresie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. R. P. Nr. 96, poz. 864) oraz przepisów wykonawczych do tego rozporządzenia.”;

16) w art. 144 punkt 6 otrzymuje brzmienie następujące:

„Z zastrzeżeniem wzajemności: a) państwowym obcym, b) szefom oraz funkcjonariuszom uwierzytelnionych przy Rządzie Polskim przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych tudzież misyj zagranicznych, przebywających w Polsce za zgodą Rządu Polskiego oraz prowadzą-

cym z nimi wspólne gospodarstwo członkom ich rodzin, o ile wymienione osoby są obywatelami państwa wysyłającego i należą do uznanego personelu eksterytorjalnego, c) szefom zawodowych przedstawicielstw konsularnych, dopuszczonych do urzędowania w Polsce, będącym obywatelami państwa wysyłającego.“;

17) w art. 156 oznaczenie „(art. 155)“ zastępuje się oznaczeniem „(art. 154)“.

Art. 2. W art. 8 ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 55, poz. 423) ustęp drugi otrzymuje brzmienie następujące: „Opłaty stemplowe według stawek ulgowych, wyżej wymienionych, będą stosowane jedynie do pism, stanowiących tytuł przejścia własności, sporządzony od dnia 1 kwietnia 1935 r. do końca 1937 r.“.

Art. 3. W art. 9 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli (Dz. U. R. P. Nr. 22 poz. 173) punkt b) otrzymuje brzmienie następujące: „stwierdzające pierwszą po ukończeniu budowy umowę o przeniesienie własności budynku wykończonego i zarazem pierwszy po ukończeniu budowy tytuł przejścia własności danego budynku, jeżeli pismo zostało sporządzone w ciągu lat ośmiu od dnia, w którym zaczęto budynek używać; za wykończony uważa się budynek zdalny do użytkowania“.

Art. 4. W art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 658) tekst obecny zaopatruje się w oznaczenie „1)“ i uzupełnia się następującym nowym ustępem: „2) Decyzja o przejęciu jest wolna od opłaty stemplowej.“.

Art. 5. W art. 1 ustawy z dnia 15 marca 1934 r. w sprawie ulg w zakresie opłat stemplowych od pism, stwierdzających czynności prawne, związane z portami polskiego obszaru celnego (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 289), po wyrazach: „przedsiębiorców okrętowych“ umieszcza się przecinek, a wyrazy: „i maklerów okrętowych“ zastępuje się wyrazami: „maklerów okrętowych i przedsiębiorstwa składowe“.

Minister Skarbu władny jest zwolnić od opłaty stemplowej, przewidzianej w art. 93 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413), dokumenty przewozowe, dotyczące przesyłek kolejowych z portów polskiego obszaru celnego do stacyj kolejowych zagranicznych, jeżeli przesyłka nadeszła do portu drogą morską, lub przesyłek kolejowych ze stacyj kolejowych zagranicznych do portów polskiego obszaru celnego, jeżeli przesyłka ma być z portu wywieziona drogą morską.

Minister Skarbu władny jest obniżyć opłaty stemplowe od weksli, sporządzanych w związku z finansowaniem eksportu lub zupełnie zwolnić takie weksle od opłaty.

Art. 6. Punkt 9 art. 1 ustawy niniejszej będzie miał zastosowanie również do umów ubez-

pieczenia, wymienionych w powołanym przepisie, a zawartych przed ogłoszeniem ustawy niniejszej, jeżeli po jej ogłoszeniu zostanie uiszczona należność z tytułu takiej umowy bądź na rzecz zakładu ubezpieczeń, bądź przez ten zakład. Opłata ma być uiszczona przed pierwszym uiszczeniem wymienionej należności z tytułu umowy. Bez względu na to, czy umowa ubezpieczenia została zawarta przed ogłoszeniem ustawy niniejszej czy po jej ogłoszeniu, termin uiszczenia opłaty stemplowej upływa nie wcześniej niż w miesiąc po ogłoszeniu niniejszej ustawy.

Art. 7. W przypadkach, przewidzianych w punkcie b) działu A pozycji 45 taryfy należytościowej, ustalonej ustawą z dnia 13 grudnia 1862 roku (austr. Dz. P. P. Nr. 89), pobiera się — zamiast należytości stosunkowej w wysokości $1\frac{1}{2}\%$ od wartości — należytość stosunkową od wartości według stopy, przewidzianej w obowiązujących przepisach celem ustalenia taksy pisarza hipotecznego od wniosku o przepisanie tytułu własności. Jeżeli wpis prawa własności opiera się na dziedziczeniu, zapisie lub darowiźnie, to za podstawę wymiaru należytości, zastępującej należytość w wysokości $1\frac{1}{2}\%$, bierze się różnicę między pełnym szacunkiem danej nieruchomości, ustalonym celem wymiaru podatku spadkowego bądź podatku od darowizny, a przypadającą na daną nieruchomość stosunkową częścią ogólnej sumy długów i ciężarów, ustalonej celem wymiaru podatku spadkowego bądź podatku od darowizny, oraz stosuje się stopę taksy pisarza hipotecznego, przewidzianą dla regulacji spadku.

Art. 8. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami.

Art. 9. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia — z wyjątkiem punktów 6 i 8 art. 1, które wchodzi w życie w miesiąc po ogłoszeniu.

Poz. 201. Ustawa z dnia 22 marca 1935 r. o majątkach, pozostałych po b. ziemstwach i innych b. zrzeszeniach publiczno-prawnych.

Art. 1. (1) Majątek, pozostały po b. ziemstwach powiatowych i gubernjalnych, b. zarządach gospodarstwa ziemskiego, b. gubernjalnych komitetach zarządzających, b. urzędach opieki społecznej, tudzież b. instytucjach i organizacjach stanowych szlacheckich, przechodzi na własność tych powiatowych związków samorządowych, na obszarze których się znajduje.

(2) Jeżeli majątek ten znajduje się na obszarze miasta wydzielonego z powiatowego związku samorządowego, przechodzi on na własność tego powiatowego związku samorządowego, którego władze mają siedzibę w danym mieście.

Art. 2. Nieruchomości, pozostałe po wymienionych w artykule poprzedzającym zrzeszeniach publiczno-prawnych, a przeznaczone przez te zrzeszenia na cele szkolnictwa, jeżeli nie są obecnie wykorzystywane przez powiatowe związki samorządowe, przechodzą na własność tych

miast lub gmin wiejskich, na obszarze których się znajdują.

Art. 3. (1) Majątek, pozostały po b. samorządzie bądź zarządzie miejskim, oraz b. instytucjach i organizacjach stanowych mieszkańców, przechodzi na własność miast, na obszarze których się znajduje.

(2) Jeżeli majątek ten znajduje się na obszarze miasta obecnie zniesionego, przechodzi on na własność gminy wiejskiej, do której włączono miasto po jego zniesieniu.

Art. 4. (1) Majątek, pozostały po b. zrzeszeniach publiczno-prawnych, wymienionych w artykułach poprzedzających, a znajdujących się w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej w posiadaniu miast lub gmin wiejskich, przechodzi na ich własność, choćby nie znajdował się na ich obszarze.

(2) Oddanie nieruchomości w czasowe użytkowanie nie stanowi tytułu do nabycia własności.

Art. 5. (1) Majątek, pozostały po b. kuratorjach trzeźwości, przechodzi na własność tych miast lub gmin wiejskich, na obszarze których się znajduje.

(2) Jeżeli majątek ten znajduje się w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy w posiadaniu miast lub gmin wiejskich, przechodzi na ich własność, choćby nie znajdował się na ich obszarze.

Art. 6. Koszty, związane z przejściem prawa własności majątku, przekazywanego związkowi samorządowemu, ponoszą te związki.

Art. 7. Związkowi samorządowemu nie służą roszczenia do Skarbu Państwa z tytułu dotychczasowego zarządu przekazywanym im majątkiem.

Art. 8. Skarb Państwa ma prawo pierwokupu co do majątku, który będzie przekazany związkowi samorządowemu.

Art. 9. (1) O przejęciu poszczególnych przedmiotów majątkowych przez właściwy związek samorządowy orzeka Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi ministrami na wniosek związku samorządowego (zarządu gminnego, miejskiego, wydziału powiatowego). Wniosek ten powinien być przedstawiony najpóźniej w ciągu osiemnastu miesięcy od wejścia w życie ustawy niniejszej. W razie niezgłoszenia wniosku w powyższym terminie, majątek przechodzi na własność Skarbu Państwa.

(2) Prawomocne orzeczenie Ministra Spraw Wewnętrznych stanowi dostateczny tytuł prawny do przepisania prawa własności, bądź też do wywołania hipoteki danej nieruchomości.

Art. 10. Ustawa niniejsza nie narusza praw osób trzecich. Osoby, roszczące prawa do majątków, przekazywanych na podstawie ustawy niniejszej, mogą praw tych dochodzić na drodze sądowej.

Art. 11. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na obszarze województw; nowogrodzkiego, poleskiego, wileńskiego i wołyńskiego, oraz powiatów: białostockiego, bielskiego, grodzieńskiego, sokólskiego i wołkowyskiego w województwie białostockim.

Poz. 202. Ustawa z dnia 26 marca 1935 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych.

Art. 1. W ustawie z dnia 10 marca 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 291) wprowadza się zmiany następujące:

1) w tytule po wyrazie „podatkowych” skreśla się kropkę i dodaje się wyrazy: „oraz zaległych składek i opłat na rzecz niektórych publiczno-prawnych instytucyj ubezpieczeń.”;

2) w art. 1 w ust. 1) przepisy lit. a) i b) otrzymują brzmienie następujące:

„a) do odraczania i rozkładania na raty oraz do umarzania w części lub w całości zaległości w następujących państwowych podatkach wraz z wszelkimi dodatkami państwowymi, samorządowymi i na rzecz innych związków prawa publicznego: gruntowym, od nieruchomości, od placów budowlanych, przemysłowym, dochodowym, majątkowym, od kapitałów i rent, od lokali, od energii elektrycznej, od uboju, nadzwyczajnym podatku od niektórych zajęć zawodowych, wojskowym, od spadków i darowizn oraz w nadzwyczajnej daninie majątkowej i daninie lasowej,

b) do obniżania oraz umarzania kar za zwłokę, odsetek za odroczenie i kosztów egzekucyjnych, przypadających od zaległości, wymienionych w lit. a), oraz grzywien i kar pieniężnych, nakładanych przez władze skarbowe w zakresie podatków, wymienionych również w lit. a),”;

3) w art. 1 dodaje się nowy ustęp, jako czwarty, treści następującej:

„4) Uprawnienia, określone w ust. 1) i 3), przysługują Ministrowi Skarbu również w odniesieniu do zaległości w składkach z tytułu ubezpieczeń od ognia w instytucjach publiczno-prawnych.”;

4) art. 2 otrzymuje brzmienie następujące:

Art. 2. 1) Upoważnia się Ministra Spraw Wewnętrznych do stosowania w porozumieniu z Ministrem Skarbu uprawnień, określonych w art. 1 ust. 1) i 3) — do zaległości w samoistnych daninach komunalnych.

2) Minister Spraw Wewnętrznych władny jest przenosić w porozumieniu z Ministrem Skarbu uprawnienia, określone w ust. 1), na wojewodów.”;

5) art. 3 skreśla się, a w jego miejsce wstawia się nowy artykuł — jako trzeci, treści następującej:

„Art. 3. 1) Upoważnia się Ministra Opieki Społecznej do odraczania, rozkładania na raty i umarzania w części lub w całości, w porozumieniu z Ministrem Skarbu, zaległych składek i opłat oraz odsetek, kar i grzywien na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych.

2) Minister Opieki Społecznej władny jest

przenosić w porozumieniu z Ministrem Skarbu w drodze rozporządzenia uprawnienia, wynikające z ust. 1), na instytucje ubezpieczeń społecznych.

3) Rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, ustalą bliżej tryb i warunki stosowania ulg, wymienionych w ust. 1), oraz ich zakres.

4) Wszystkim zaległym składkom i opłatom na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych, których spłatę uregulowano w myśl przepisów ustawy niniejszej, przysługują do czasu całkowitego dokonania ich spłaty przywileje, przyznane składkom i opłatom na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych w postępowaniu egzekucyjnym i upadłościowym.“;

6) art. 4 otrzymuje brzmienie następujące:
„Art. 4. Okresu odroczenia na podstawie art. 1 ust. 1 lit. a) i ust. 4) oraz art. 2 nie wlicza się do czasokresu, w ciągu którego należności, wymienione w tych artykułach, korzystają w myśl obowiązujących przepisów z przywileju pierwszeństwa.“;

7) art. 5 otrzymuje brzmienie następujące:
„Art. 5. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Opieki Społecznej każdemu we właściwym mu zakresie działania.“;

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 291) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą niniejszą.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Opieki Społecznej, każdemu we właściwym mu zakresie działania.

Art. 4. 1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2) Jednocześnie traci moc obowiązującą ustawa z dnia 15 marca 1934 r. o ułatwieniu spłaty zaległych składek i opłat na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 237).

Poz. 203. Ustawa z dnia 26 marca 1935 r. o klasyfikacji gruntów dla podatku gruntowego.

Art. 1. W celu ustalenia jednolitych podstaw dla równomiernego wymiaru podatku gruntowego i utrzymania ewidencji gruntów będzie przeprowadzona klasyfikacja gruntów na całym obszarze Państwa.

Art. 2. Klasyfikacji nie podlegają grunty:

- 1) zajęte pod cmentarze,
- 2) pod torami kolejowymi, publiczne drogi i place, należące do Państwa lub instytucji oraz związków prawa publicznego,
- 3) w miastach, podlegające państwowemu podatkowi od nieruchomości.

Art. 3. (1) Grunty dzieli się na następujące kategorie według rodzajów użytkowania:

- a) grunty orne,
- b) łąki,

- c) pastwiska,
- d) grunty pod wodami,
- e) grunty pod lasami,
- f) nieużytki.

(2) Za grunty orne uważa się ziemię pod polami uprawnymi, sztucznymi pastwiskami, sadami i ogrodami, jak również pod budynkami i podwórzami: za łąki uważa się ziemię, trwale pokrytą roślinnością łąkową, które z zasady są koszone; za pastwiska uważa się ziemię, trwale pokrytą roślinnością pastwiskową, które z zasady nie bywają koszone, lecz spasane przez inwentarz; za grunty pod wodami uważa się ziemię pod wodami zamkniętymi i otwartymi, w rozumieniu obowiązujących przepisów rybackich, o ile wody te są użytkowane w celach hodowli ryb lub rybołówstwa; za grunty pod lasami uważa się ziemię, służące do produkcji drewna i wikliny.

(3) Ilość klas oraz rodzaje gleby w poszczególnych kategoriach gruntów (ust. 1) podaje tabela, załączona do ustawy niniejszej. Tabela ta ustalona jest dla gruntów o przeciętnej kulturze i wydajności, z uwzględnieniem ich właściwości naturalnych. Przy klasyfikacji nie będą uwzględniane indywidualne różnice bonitacji, spowodowane nakładami i zabiegami posiadaczy gruntów, powodującymi przychodowość nietrwałą wyższą od przeciętnej. Za takie nakłady uważa się stałe utrzymywanie w należytych stanie melioracji szczegółowych. Grunty, na których dokonano melioracji szczegółowych, po przeprowadzeniu klasyfikacji na podstawie niniejszej ustawy, nie mogą być z tego powodu przeklasyfikowane do klas wyższych. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych wyda szczegółowe przepisy co do zaliczania gruntów do odpowiednich kategorii i klas.

(4) Instrukcje regionalne określają lokalne nazwy gleb oraz warunki przyrodnicze i sposób, w jaki one przy klasyfikowaniu poszczególnych gruntów będą brane pod ocenę. Instrukcje te wyda Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

(5) Rada Ministrów dokona na wniosek Ministra Skarbu podziału Państwa na okręgi rolnicze i leśne, z uwzględnieniem warunków gospodarczych i klimatycznych, oraz określi stosunek współczynników między poszczególnymi okręgami.

Art. 4. (1) Celem dokonania klasyfikacji gruntów tworzy się:

- 1) powiatowe komisje klasyfikacyjne — w siedzibie właściwego urzędu skarbowego. Minister Skarbu może zwiększać lub zmniejszać teren działania powiatowych komisji klasyfikacyjnych;
- 2) wojewódzkie komisje klasyfikacyjne — w siedzibie właściwej izby skarbowej;
- 3) Główną Komisję Klasyfikacyjną — przy Ministerstwie Skarbu.

(2) Powiatowe komisje klasyfikacyjne przeprowadzają klasyfikację gruntów w swych okręgach. Wojewódzkie komisje klasyfikacyjne sprawują nadzór nad komisjami powiatowymi, a Główna Komisja Klasyfikacyjna — nad komisjami wojewódzkimi i powiatowymi co do nale-

żytego wykonywania przez nie ich czynności. Do zadań Głównej Komisji Klasyfikacyjnej należy ponadto opracowywanie i przedstawianie Ministrowi Skarbu wniosków co do postanowień, przewidzianych w art. 3 ust. 4 i 5. Główna Komisja Klasyfikacyjna opinuje na podstawie wniosków wojewódzkich komisji klasyfikacyjnych instrukcje regionalne, przewidziane w art. 3 ust. 4.

(3) Klasyfikację gruntów, stanowiących własność Państwa, dokonywają wojewódzkie komisje klasyfikacyjne w porozumieniu z właściwą władzą.

Art. 5. (1) Rozporządzenie Ministra Skarbu określi współudział zainteresowanych w czynnościach klasyfikacyjnych. Przed ustaleniem decyzji powiatowej komisji klasyfikacyjnej zainteresowanym przysługiwać będzie prawo czynienia ustnych i pisemnych wniosków.

(2) Od orzeczeń powiatowych komisji klasyfikacyjnych można wnosić odwołania do wojewódzkich komisji klasyfikacyjnych, które rozstrzygają ostatecznie.

(3) Rozporządzenie Ministra Skarbu określi sposób składania wyjaśnień pisemnych lub ustnych przez zainteresowane strony w komisjach odwoławczych.

Art. 6. Minister Skarbu ma prawo uchylać w drodze nadzoru wszelkie decyzje i orzeczenia powiatowych i wojewódzkich komisji klasyfikacyjnych w przypadkach stwierdzenia wadliwości postępowania przy ich powzięciu lub naruszenia materialnych przepisów o klasyfikacji gruntów. W tym ostatnim wypadku Minister Skarbu zasięga uprzednio opinii Głównej Komisji Klasyfikacyjnej.

Art. 7. (1) W skład powiatowych komisji klasyfikacyjnych wchodzi: naczelnik miejscowego urzędu skarbowego, jako przewodniczący, zastępca przewodniczącego, wyznaczony przez Ministra Skarbu, przedstawiciel Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, dwaj członkowie i dwaj ich zastępcy, delegowani przez izbę rolniczą, oraz dwaj członkowie i dwaj ich zastępcy z pośród miejscowych płatników państwowego podatku gruntowego, powołani przez urząd skarbowy z listy, przedstawionej przez radę powiatową; z tych ostatnich dwóch członków i dwóch zastępców, jeden członek i jeden zastępca powinni być przedstawicielami większej, a jeden członek i jeden zastępca — mniejszej własności gruntowej.

(2) W skład wojewódzkich komisji klasyfikacyjnych wchodzi: dyrektor miejscowej izby skarbowej, jako przewodniczący, zastępca przewodniczącego, wyznaczony przez Ministra Skarbu, kierownik oddziału podatków realnych izby skarbowej, przedstawiciel Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, przedstawiciel Ministra Spraw Wewnętrznych oraz czterej delegaci izby rolniczej i czterech ich zastępców, z których dwaj delegaci i dwaj zastępcy winni być przedstawicielami większej, a dwaj delegaci i dwaj zastępcy mniejszej własności gruntowej.

(3) W skład Głównej Komisji Klasyfikacyjnej wchodzi: czterej przedstawiciele Ministra Skarbu, z których jeden jest przewodniczącym

komisji, drugi zastępcą przewodniczącego, trzej przedstawiciele Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, dwaj przedstawiciele Ministra Spraw Wewnętrznych oraz sześciu przedstawicieli i sześciu zastępców organizacji rolniczych, powołani przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

(4) Minister Skarbu ma prawo powoływać do udziału w komisjach wojewódzkich i Głównej doradców fachowych.

Art. 8. (1) Wydatki, związane z przeprowadzeniem pomiarów i klasyfikacji gruntów na podstawie ustawy niniejszej, ponosi z zastrzeżeniem ust. 2 Skarb Państwa.

(2) Koszty podróży i diet członków powiatowych komisji klasyfikacyjnych z ramienia związków samorządu terytorjalnego i gospodarczego ponoszą związki, właściciele zaś i stali użytkownicy obowiązani są do bezpłatnych świadczeń w naturze przy przeprowadzaniu pomiarów i badaniu ich gruntów; w stosunku do gruntów, wchodzących w skład podatkowych jednostek zbiorowych na obszarze województw środkowych i wschodnich, obowiązek ten ciąży na gromadach. Rozmiar tych świadczeń oraz tryb wymierzania i ściągania należności pieniężnych w razie zastępczego wykonania tych świadczeń wskutek niewypełnienia ich przez zobowiązanych w całości lub częściowo w wyznaczonym terminie, określi w drodze rozporządzenia Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych.

(3) Minister Skarbu określa wysokość ponoszonych przez Skarb Państwa kosztów podróży i diet członków komisji klasyfikacyjnych. Natomiast wysokość kosztów podróży i diet członków komisji klasyfikacyjnej, delegowanych przez związki samorządu terytorjalnego i gospodarczego, ustalają te związki.

Art. 9. (1) Wszystkie władze i urzędy państwowe i samorządowe, notariusze, instytucje publiczne, zakłady naukowe, banki państwowe i zakłady kredytu długoterminowego obowiązane są na żądanie komisji klasyfikacyjnych udzielać bezpłatnie wszelkich posiadanych materiałów i danych, dotyczących określenia obszaru, sposobu użytkowania i jakości gruntów oraz zezwalać na sporządzanie z nich odpisów.

(2) Państwowe i prywatne zakłady kredytu długoterminowego obowiązane są udzielać zainteresowanym posiadaczom gruntów bezpłatnie do wglądu map i rejestrów pomiarowych tych gruntów oraz zezwalać na sporządzanie z nich odpisów.

Art. 10. (1) Przepisy co do warunków, jakim powinny odpowiadać osoby, powoływane na członków komisji klasyfikacyjnych, organizacji tych komisji, zmian w ich składzie, wywołanych miejscowymi warunkami, zakresu czynności komisji i sposobu wykonania tych czynności oraz postępowania w komisjach, wyda w drodze rozporządzeń Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych. Rozporządzenia określą również obowiązek sporządzania

i dostarczania komisjom klasyfikacyjnym przez zarządy gmin wiejskich i miejskich wykazów wszystkich posiadłości gruntów w obrębie gminy, sposób przeprowadzania i granice dokładności pomiaru dla celów klasyfikacji gruntów oraz terminy rozpoczęcia i ukończenia prac komisyj.

(2) Minister Skarbu ma prawo zwalniać od opłat stemplowych pisma, związane z działalnością komisyj klasyfikacyjnych.

Art. 11. Na podstawie przeprowadzonej klasyfikacji zostaną założone powiatowe rejestry gruntowe. Minister Skarbu ustali zasady założenia tych rejestrów oraz sposób ich prowadzenia.

Art. 12. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu, co do art. 3, 7, 8 i 10 w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 13. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia*).

Poz. 204. Ustawa z dnia 26 marca 1935 r. o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne.

Art. 1. Świadczenia w naturze w myśl ustawy niniejszej polegają na dostarczeniu prostej (niewykwalifikowanej) robocizny pieszej i zaprzęgowej.

Art. 2. (1) Obowiązkiem świadczeń w naturze można obciążyć tylko w celu:

1) budowy i utrzymania dróg samorządowych;

2) wykonania meljoracji wodnych, uzasadnionych interesem publicznym, oraz utrzymania istniejących urządzeń meljoracyjnych o takim samym charakterze;

3) wznoszenia budynków gminnych i gromadzkich;

4) zagospodarowania i zalesiania nieużytków gminnych i gromadzkich.

(2) Stwierdzenie, że wykonanie robót, określonych w ust. (1) pkt. 2), uzasadnione jest interesem publicznym, należy do wojewody, który orzeka po uprzednim zasięgnięciu opinii właściwej izby rolniczej.

Art. 3. (1) Obowiązek świadczeń w naturze obciąża osoby fizyczne i prawne w gminach wiejskich i miastach niewydzielonych z powiatowych związków samorządowych, które opłacają podatek gruntowy, podatek od nieruchomości w gminach miejskich i niektórych budynków w gminach wiejskich i podatek przemysłowy — w stosunku do sumy tych podatków, obciążających poszczególnego płatnika, przyczem za podstawę wymiaru świadczeń przyjmuje się dla płatników podatku gruntowego zasadniczy podatek gruntowy, dla płatników podatku od nieruchomości (budynkowego) — państwowy podatek od nieruchomości (budynków), a dla płatników podatku przemysłowego — cenę świadczeń przemysłowych i kart rejestracyjnych bez

pobieranych do tej ceny dodatków na rzecz związków samorządu terytorjalnego i gospodarczego oraz na rzecz szkół zawodowych.

(2) Posiadaczy gruntów na obszarze gmin wiejskich, którzy nie opłacają podatków, wymienionych w ust. (1), natomiast opłacają gminny podatek wyrównawczy, obowiązek świadczeń w naturze obciąża w stosunku do opłacanego podatku wyrównawczego.

(3) W przypadku obciążenia obowiązkiem dostarczania robocizny na cele drogowe lub szkolne osób, obowiązanych w myśl przepisów ust. (1), wolno obciążyć na terenie miasta na te cele również osoby fizyczne, które nie opłacają podatków, wymienionych w ust. (1), natomiast opłacają podatek dochodowy, przyczem najwyższe dopuszczalne obciążenie tych osób nie może przekraczać trzech dniówek robocizny pieszej w ciągu roku.

(4) Rozporządzenie wojewody, wydane przy udziale wydziału wojewódzkiego (w województwach poznańskim i pomorskim przy udziale izb wojewódzkich) z głosem stanowczym może wyłączać miasta z pod obowiązku świadczeń w naturze.

Art. 4. (1) Obowiązkiem świadczeń w naturze można obciążyć jedynie w celu wykonania robót na obszarze tej gminy, w której znajduje się przedmiot podatkowy, uzasadniający ten obowiązek (art. 3 ust. (1) z tym zastrzeżeniem, że do robót meljoracyjnych (art. 2 ust. (1) pkt. (2)) można pociągać tylko mieszkańców tych gromad, które z wykonywanych albo konserwowanych urządzeń odnoszą albo odniosą korzyści lub udogodnienia gospodarcze, a do robót przy wznoszeniu budynków gminnych lub gromadzkich, służących na pomieszczenie szkół powszechnych oraz mieszkań dla nauczycieli, można pociągać tylko tych, których przedmioty, uzasadniające obowiązek świadczeń, znajdują się w obwodzie szkolnym (art. 4 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 143), jaki mają obsłużyć wznoszone budynki.

(2) Posiadacze gospodarstw rolnych i leśnych nie mogą być obciążeni obowiązkiem świadczeń w naturze w okresach pilnych robót polnych i leśnych oraz w okresach wykonywania robót, związanych ze scaleniem gruntów.

Art. 5. (1) Ilość robocizny w stosunku do podstawy podatkowej (art. 3) oblicza się i wymierza w dniówkach robocizny pieszej.

(2) Dla posiadaczy środków przewozowych całość lub część świadczeń w robociźnie pieszej może być przeliczona na świadczenia w robociźnie zaprzęgowej przy zastosowaniu norm, oznaczonych w art. 8 ust. (1) pkt. 3).

(3) Wymiar świadczeń w robociźnie zaprzęgowej nie może przekraczać faktycznych możliwości posiadacza zaprzęgu co do ilości dni roboczych i ilości środków przewozowych.

(4) Władza wymiarowa może przypadającą ilość dni robocizny zamienić na wykonanie określonej ilości robót. Ilość robót należy obliczać na podstawie średniej wydajności pracy,

*) Załącznika nie przedrukowano.

wykonywanej na dniówkę w danej kategorii robót.

Art. 6. (1) Zamiast dostarczenia robocizny można uiścić w gotówce równowartość pieniężną, obliczoną według norm, ustalonych zgodnie z art. 9.

(2) Jeżeli obowiązany nie wykona robocizny w wyznaczonym czasie, winien uiścić równowartość w gotówce w trybie, obowiązującym przy poborze danin komunalnych, przyczem za termin płatności uważa się ostatni dzień okresu, w ciągu którego wykonane miały być świadczenia.

(3) Sumy pieniężne, powstałe z uiszczenia równowartości robocizny, mogą być użyte jedynie na wykonanie tych robót, przy których są wymagane świadczenia w naturze.

Art. 7. Za zgodą organu, kierującego wykonaniem robót, obowiązany może zamiast wyznaczonej robocizny wykonać inną robocizną, albo odstąpić własność materiałów, potrzebnych do wykonania robót.

Art. 8. (1) Rozporządzenie wojewody, wydane przy udziale wydziału wojewódzkiego, współdziałającego z głosem stanowczym (w województwach poznańskim i pomorskim — przy takimże udziale izby wojewódzkiej), określi:

1) najwyższe dopuszczalne granice obciążenia świadczeniami w naturze na wszystkie cele łącznie, dozwolone, w myśl przepisów ustawy niniejszej w stosunku do podstawy wymiaru (art. 3);

2) okresy czasu pilnych robót polnych i leśnych (art. 4 ust. (2)) z uwzględnieniem warunków miejscowych i typów gospodarstw;

3) najdalszą dopuszczalną odległość miejsca robót od przedmiotu podatkowego, uzasadniającego obowiązek świadczeń;

4) wartość dniówki robocizny zaprzęgowej, wyrażoną w dniówkach robocizny pieszej;

5) najwyższe dopuszczalne stawki równowartości pieniężnej za 1 dzień robocizny pieszej.

(2) Normy, o których mowa w ust. (1), mogą być różne dla poszczególnych części województwa.

(3) W zakresie norm, przewidzianych w punktach 2), 3), 4) i 5), rozporządzenie wojewody powinno być poprzedzone zasięgnięciem opinii właściwych rad powiatowych.

Art. 9. (1) Wysokość równowartości pieniężnej za 1 dzień robocizny pieszej ustalają rady gminne (miejskie) na cały rok budżetowy zgóry przed rozpoczęciem roku budżetowego.

(2) Równowartość pieniężna powinna być obliczona w stosunku do rzeczywistych kosztów robocizny na obszarze gminy, nie może jednak przekraczać norm, oznaczonych w myśl art. 8.

Art. 10. (1) O obciążeniu obowiązkowym świadczeń w naturze postanawiają:

1) rady gminne (miejskie), gdy chodzi o roboty podejmowane w wykonaniu zadań, należących do zakresu działania gminy;

2) we wszystkich innych przypadkach — rady powiatowe.

(2) Gdy obowiązek świadczeń w naturze nałoży rada powiatowa — powiatowy związek samorządowy winien dostarczyć kierownictwa technicznego (sporządzenie projektu, kosztorysu, dozór techniczny).

Art. 11. (1) Gminy pod nadzorem i przy pomocy wydziałów powiatowych mają obowiązek przeprowadzać corocznie niezbędne roboty, dające się wykonać przy pomocy świadczeń w naturze, w celu utrzymania urządzeń meljoracyjnych o znaczeniu publicznym. Nadzór techniczny nad prowadzonymi robotami należy do właściwych organów państwowych.

(2) Przepis ust. (1) nie obejmuje tych urządzeń meljoracyjnych, które są utrzymywane należycie przez powołane do tego spółki wodne, działające na podstawie prawa wodnego.

Art. 12. (1) Organa, przeprowadzające scalenie gruntów, mogą — w zakresie, przewidzianym w art. 8 ust. (1) pkt. 1) — obciążyć uczestników scalenia obowiązkiem świadczeń w naturze, celem wykonania niezbędnych robót wodno-meljoracyjnych, związanych ze scaleniem, a obowiązkiem świadczeń w celu wykonania odpływów i dopływów, związanych z temi robotami — także inne osoby, obowiązane do świadczeń w naturze w myśl art. 3.

(2) Świadczeń w naturze, potrzebnych na utrzymanie urządzeń wodno-meljoracyjnych, wykonanych w myśl ust. (1), dostarczą właściwe gromady pod nadzorem gmin i wydziałów powiatowych w zakresie, przewidzianym w art. 8 ust. (1) pkt. 1).

Art. 13. (1) Ilość świadczeń w naturze na cele, nieobjęte zadaniami, należącymi do zakresu działania gminy i gromady, nie może przekraczać w roku budżetowym 25% obciążenia świadczeniami w naturze, nałożonymi na podstawie przepisów ustawy niniejszej, a w szczególności przepisów art. 8 ust. (1) pkt. 1).

(2) Jeżeli zgłoszone przez właściwe organa zapotrzebowania na świadczenia w naturze łącznie z zapotrzebowaniem, wynikającym z wypełnienia zadań, należących do zakresu działania gmin i gromady, przekraczają normy najwyższego obciążenia — wydział powiatowy rozstrzyga, które roboty mają być w tym roku wykonane.

Art. 14. (1) Zapotrzebowanie na świadczenia w naturze na cały rok budżetowy winno być zgłoszone przez właściwe organa zarządowi gminnemu (miejskiemu) nie później, niż na dwa miesiące przed rozpoczęciem roku budżetowego.

(2) Na podstawie zgłoszonych zapotrzebowań oraz uchwał rady gminnej (miejskiej) art. 10 ust. (1) pkt. 1)) zarząd gminny (miejski) co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem roku budżetowego zestawia ogólny plan świadczeń w naturze dla całej gminy.

(3) Przepisy ust. (1) i (2) nie dotyczą świadczeń w roku budżetowym 1935/36.

Art. 15. Wymiar i pobór świadczeń w naturze na wszystkie cele, dozwolone w myśl prze-

pisów ustawy niniejszej, należy do zarządu gminnego (miejskiego).

Art. 16. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Komunikacji, określi sposób wymiaru i poboru świadczeń w naturze.

Art. 17. Przepisy ustawy niniejszej nie naruszają przepisów art. 23 ust. (3) ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego oraz przepisów, normujących dostarczanie świadczeń przy wykonywaniu melioracyj w związku z przebudową ustroju rolnego.

Art. 18. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz innym właściwym ministrom.

Art. 19. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Państwa z wyjątkiem województwa śląskiego.

(2) Równocześnie tracą moc obowiązującą przepisy w sprawach, unormowanych ustawą niniejszą.

Poz. 205. Ustawa z dnia 26 marca 1935 r. w sprawie ratyfikacji układu, dotyczącego przyjęcia postanowień specjalnych dla przewozu towarów, wysyłanych kolejami żelaznym i za listem przewozowym na zlecenia, podpisanego w Rzymie dnia 31 marca 1934 r.

Poz. 206. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 marca 1935 r. w sprawie przekazania niektórych obowiązków wójtów powiatowym władzom administracji ogólnej.

Na podstawie art. 91 ust. 4 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) zarządzam co następuje:

§ 1. Następujące obowiązki dotychczasowych wójtów na obszarze województw pomorskiego i poznańskiego, a mianowicie:

1) wydawanie rozporządzeń porządkowych za zgodą wydziału wójtowskiego dla poszczególnych gmin lub całego obwodu wójtowskiego (§ 5 ustawy z dn. 11.III.1850 r. o zarządzie policyjnym (Dz. ust. str. 265) i §§ 143 — 144 ustawy o ogólnym zarządzie kraju (Zb. ust. pr. str. 195) łącznie z § 62 ordynacji powiatowej z dn. 13.XII.1872 r. (Zb. Ust. pr. 1881, poz. 179);

2) wydawanie zezwoleń na widowska i zabawy publiczne (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27.X.1933 r. prawo o publicznych przedsięwzięciach rozrywkowych (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 632), rozporządzenie Wojewody z dn. 18.II.1922 r. (Pozn. Dz. Woj. Nr. 9/10, poz. 98) i rozporządzenie z dn. 22.III.1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 364) o tyle, o ile dotąd obowiązuje wobec rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o godzinach handlowych);

3) wzywanie do rozwiązania konkubinatów (dzikach małżeństw, powodujących zgorzenie publiczne) (§ 10 tyt. 17 część II ogólnego prawa krajowego — rozporządzenie ministerjalne z dn. 5.VII.1841 r. i z dn. 11.IV.1854 r. (Zb. rozp. Min. Spraw Wewn. rok 1841 str. 174 i rok 1854 str. 71));

4) wydawanie kart rybackich (§ 93 i 119 ustawy rybackiej z dn. 11.V.1916 r. (Zb. ust. pr. str. 55) łącznie z art. 94 ust. 2 ustawy z dn. 7.II.1932 r. o rybołówstwie (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 357));

5) wykonywanie dozoru nad mlekiem i jego przetworami, nadzór nad personelem, zatrudnionym przy udoju mleka, rozlewaniu, przechowywaniu i przewozie mleka i jego przetworów do mleczarni lub miejsca sprzedaży, przekazany wójtom przy pomocy organów Policji Państwowej (rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dn. 9.XII.1932 r. o dozorcze nad mlekiem i jego przetworami (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 19, poz. 128 (§ 22);

6) nadzór nad handlem środkami trującymi i wydawanie pozwoleń na ich zakup (§§ 34, 56, 147 ordynacji przemysłowej z dn. 26.VII.1900 r. (Zb. Ust. Rz. Niem. str. 245, 321) i § 12 rozp. ministerjalnego z dn. 22.II.1906 r. str. 42);

7) czuwanie nad wykonaniem ustawy prasowej i wydawanie zarządzeń (ustawa prasowa z dn. 7.V.1874 r. (Zb. Ust. Rz. Niem. str. 65));

8) wystawianie świadectw zdolności do zawarcia małżeństwa zagranicą (rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 12.VI.1879 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. rok 1880, str. 2));

9) walka z prostytutką — prowadzenie rejestru osób, będących pod kontrolą obyczajową (pruska ustawa wykonawcza z dn. 28.VIII.1905 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych (Zb. ust. pr. str. 373) oraz rozporządzenie ministerjalne z dn. 11.XII.1907 r. (Dz. rozp. Min. Spraw Wewn. rok 1908, str. 14));

10) oględziny miejsc sprzedaży artykułów drogerijnych, trucizn, farb szkodliwych i t. d. (dekret ministerjalny z dn. 22.XII.1902 r. (Dz. rozp. min. rok 1903, str. 21) oraz z dn. 13.I.1910 roku (Dz. rozp. min. str. 65)), — przekazuje się właściwym powiatowym władzom administracji ogólnej.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 207. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 marca 1935 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 lipca 1932 r. o uprawie tytoniu.

Poz. 208. Obwieszczenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 14 marca 1935 r. o sprostowaniu błędów w tłumaczeniu polskim tekstu francuskiego konwencji handlowej między Polską a Austrią z dnia 11 października 1933 r.

z 18 kwietnia Nr. 28 Rok 1935

Poz. 209. Ustawa z dnia 2 marca 1935 r. w sprawie przystąpienia Polski do konwencji,

podpisanej w Hadze dnia 18 października 1907 r. o przystosowaniu do wojny morskiej zasad konwencji genewskiej.

Poz. 210. Ustawa z dnia 2 marca 1935 r. w sprawie przystąpienia Polski do konwencji o postępowaniu ze statkami handlowymi nieprzyjaciela na początku wojny, podpisanej w Hadze dnia 18 października 1907 r.

Poz. 211. Ustawa z dnia 2 marca 1935 r. w sprawie przystąpienia Polski do konwencji o przerabianiu statków handlowych na okręty wojenne, podpisanej w Hadze dnia 18 października 1907 r.

Poz. 212. Ustawa z dnia 2 marca 1935 r. w sprawie przystąpienia Polski do konwencji o bombardowaniu przez morskie siły zbrojne w czasie wojny, podpisanej w Hadze dnia 18 października 1907 r.

Poz. 213. Ustawa z dnia 2 marca 1935 r. w sprawie przystąpienia Polski do konwencji o pewnych ograniczeniach w wykonywaniu prawa zdobyczy podczas wojny morskiej, podpisanej w Hadze dnia 18 października 1907 r.

Poz. 214. Ustawa z dnia 2 marca 1935 r. o poborze rekruta w 1935 r.

Poz. 215. Ustawa z dnia 26 marca 1935 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy.

Poz. 216. Ustawa z dnia 26 marca 1935 r. o sprzedaży, zamianie i bezpłatnem odstąpieniu niektórych nieruchomości państwowych.

Poz. 217. Konwencja między Polską a Wielką Brytanią o wzajemnem uznawaniu świadectw rejestracyjnych i innych krajowych dokumentów, dotyczących pomiaru tonnażu statków handlowych, podpisana w Warszawie, dnia 16 kwietnia 1934 r.

Poz. 218. Oświadczenie Rządowe z dnia 30 marca 1935 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji między Polską a Wielką Brytanią o wzajemnem uznawaniu okrętowych świadectw pomiarowych, podpisanej w Warszawie dnia 16 kwietnia 1934 r.

Poz. 219. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1934 r. o wprowadzeniu ograniczeń w obszarze warownym Wilno.

Na podstawie art. 1 ust. (2) ustawy z dnia 28 stycznia 1932 r. o stosunkach prawnych w obszarach warownych i rejonach umocnionych (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 124) zarządza się co następuje:

§ 1. W obszarze warownym Wilno wprowadza się ograniczenia praw; rodzaj i zakres tych ograniczeń określają § 2 — 8.

§ 2. Zabrania się przeprowadzania bez zezwolenia lub zgody władzy wojskowej następujących budów lub robót:

1) wznoszenia nowych budowli nadziemnych oraz usuwania lub zmiany istniejących, jako to: budowli mieszkalnych, gospodarczych, przemysłowych, społecznych (teatrów, szkół, zakładów leczniczych, obserwatoriów, kościołów,

dzwonnice) oraz wszelkich wieżowych konstrukcyj;

2) dokonywania nowych budowli podziemnych oraz usuwania lub zmiany istniejących, jako to: piwnice, tunele, zbiorników, studzien i t. p.;

3) zakładania nowych ulic lub dróg, a to tak co do ich szerokości i kierunku, jak i rodzaju nawierzchni, oraz usuwania lub zmiany istniejących;

4) budowy nowych oraz usuwania lub zmiany istniejących budowli: sieci kanalizacyjnej, wodociągowej, oświetleniowej, rurociągów, sieci telefonicznej lub telegraficznej podziemnej i powierzchniowej oraz urządzeń przedsiębiorstw komunikacyjnych w miastach, z wyjątkiem połączeń nieruchomości z ogólną siecią kanalizacyjną i wodociagową oraz wewnętrznych urządzeń wodociagowych, kanalizacyjnych, oświetleniowych, telefonicznych i telegraficznych w lokalach zamkniętych;

5) budowy oraz przebudowy stałych linii kolejowych (normalnotorowych i wąskotorowych), budowy mostów, wiaduktów i estakad (pomostów wysokich dla celów komunikacyjnych) i t. p.;

6) budowy nowych oraz usuwania lub zmiany istniejących budowli wodnych, jako to: portów, przystani, grobli, tam, stawów, rowów oraz urządzeń odwadniających lub nawadniających;

7) budowli, dotyczących wszelkich trwałych zmian powierzchni terenu (obniżających lub podwyższających teren) jako to: urządzenia i prowadzenia kamieniołomów, kopalni gliny lub piasku, tworzenie wykopów lub nasypów oraz ogrodzeń trwałych (betonowych, żelaznych i t. p.) ponad metr wysokości — oraz zmiany lub usuwania budowli takich, już istniejących;

8) zalesiania i zadrzewiania terenu oraz wszelkich zmian zalesień i zadrzewień już istniejących;

9) dokonywania pomiarów lub zdjęć topograficznych i fotograficznych zarówno terenu, jak i urządzeń warownych.

§ 3. (1) Na nabycie prawa: własności, posiadania, rozrządzania, zabudowy i użytkowania nieruchomości oraz prawa służebności na nieruchomościach, — w innych sposób, niż przez rozporządzenie na wypadek śmierci lub spadkobranie ustawowe, następujące osoby powinny uzyskać zezwolenie władzy wojskowej:

1) cudzoziemcy i cudzoziemskie osoby prawne,

2) osoby, prawne, mające siedziby na obszarze Państwa Polskiego, których władze skłają się choćby w części z cudzoziemców,

3) obywatele polscy, skazani za zbrodnie stanu, przestępstwo umyślne przeciw interesom zewnętrznym Państwa i stosunkom międzynarodowym lub za przestępstwo umyślne, przewidziane w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o niektórych przestępstwach przeciwko bezpieczeństwu Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 851).

(2) W przypadku nabycia prawa (ust. (1)) bez zezwolenia, władza wojskowa może wezwać

nabywcę do zbycia prawa w terminie sześciu miesięcy, licząc od dnia wezwania, osobie, która prawo to może nabyć bez zezwolenia, wymaganego ust. (1), lub na nabycie jego uzyskała to zezwolenie, a w razie nieuczynienia zadość wezwaniu w tym terminie — wystąpić do sądu o unieważnienie aktu nabycia.

§ 4. (1) Dla zachowania prawa (§ 3 ust. (1)), nabytego przez rozporządzenie na wypadek śmierci, osoby, wymienione w § 3 ust. (1) pkt. 1) — 3), powinny uzyskać zezwolenie władzy wojskowej.

(2) W przypadku niewniesienia prośby o udzielenie zezwolenia w terminie dwunastu miesięcy od dnia przyjęcia spadku oraz w przypadku odmownego załatwienia prośby, stosuje się odpowiednio przepisy § 3 ust. (2).

§ 5. (1) Na wzięcie w najem lub dzierżawę nieruchomości (pomieszczeń) osoby, wymienione w § 3 ust. (1) pkt. 1) — 3), powinny uzyskać zezwolenie władzy wojskowej.

(2) W przypadku wzięcia w najem lub dzierżawę nieruchomości (pomieszczeń) bez zezwolenia (ust. (1)), władza wojskowa może żądać od najemcy lub dzierżawcy rozwiązania umowy, wyznaczając mu w tym celu odpowiedni termin stosownie do zachodzących okoliczności.

(3) W przypadku nierozwiązania umowy w wyznaczonym terminie, traci ona ważność z upływem tego terminu z mocy prawa.

§ 6. Osoby niewymienione w § 3 ust. (1) pkt. 1) — 3) mogą brać w najem lub dzierżawę nieruchomości (pomieszczenia), bez potrzeby uzyskania zezwolenia władzy wojskowej. Przepisy § 5 ust. (2) i (3) stosuje się jednak odpowiednio.

§ 7. (1) Władza wojskowa może uzależnić pobyt lub zamieszkanie poszczególnych osób w obszarze warownym od uzyskania przez te osoby zezwolenia władzy wojskowej.

(2) Cudzoziemcom oraz osobom, wymienionym w § 3 ust. (1) pkt. 3), może władza wojskowa w porozumieniu z wojewodą zabronić czasowego lub stałego pobytu albo zamieszkiwania w granicach obszaru warownego.

§ 8. Przepisy § 5 i 7 nie mają zastosowania w obrębie miasta Wilna do przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych państw obcych, dopuszczonych do pełnienia czynności urzędowych, i do przydzielonych im urzędników zawodowych wraz z rodzinami, jeżeli są obywatelami państwa wysyłającego i z zastrzeżeniem wzajemności w analogicznych przypadkach.

§ 9. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dwa miesiące po ogłoszeniu.

Poz. 220. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1934 r. o stosunku władz wojskowych do miejscowych cywilnych władz rządo-

wych oraz samorządowych w obszarach warownych i rejonach umocnionych.

Na podstawie art. 17 ustawy z dnia 28 stycznia 1932 r. o stosunkach prawnych w obszarach warownych i rejonach umocnionych (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 124) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Stosunek władzy wojskowej do miejscowych cywilnych władz rządowych i samorządowych w obszarach warownych i rejonach umocnionych opiera się na zasadzie ścisłej współpracy tych władz z władzą wojskową w sprawach utrzymania oraz usprawnienia stanu obronności tych obszarów i rejonów.

(2) Współpraca ta polega w szczególności na uzgadnianiu z władzą wojskową zamierzeń, mogących mieć wpływ na obronność obszaru warownego lub rejonu umocnionego, a dotyczących przede wszystkim: parcelacji, melioracji, scalania, zabudowy, elektryfikacji, sieci wszelkiej komunikacji, sieci łączności, urządzeń kopalnianych, wodociągów, kanalizacji, gospodarki leśnej i turystyki, oraz na wydawaniu na żądanie władzy wojskowej potrzebnych zarządzeń i opinii, jak również na dostarczaniu potrzebnych informacji.

§ 2. (1) W zakresie wydawania zarządzeń, miejscowe cywilne władze rządowe i samorządowe w obszarach warownych i rejonach umocnionych wydają na wniosek władzy wojskowej w ramach obowiązujących przepisów zarządzenia, dotyczące spraw:

- 1) organizowania obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej oraz obrony przeciwpożarowej;
- 2) wycofywania władz, ludności i mienia;
- 3) zaopatrzenia ludności w niezbędne artykuły pierwszej potrzeby;
- 4) lecznictwa, higieny i zdrowotności publicznej;
- 5) planów zabudowania osiedli miejskich i wiejskich oraz planów regionalnych;
- 6) wydawania i cofania pozwoleń na zawodowe handlowanie bronią i amunicją oraz kontroli, wykonywanej nad tym handlem;
- 7) wydawania i cofania pozwoleń na posiadanie i noszenie broni;
- 8) komunikacji powietrznej;
- 9) zezwalania na zakładanie, utrzymywanie i eksploatację stacyj radiotelegraficznych i radiotelefonicznych, tak nadawczych, jak odbiorczych;
- 10) żeglugi;
- 11) rybołówstwa;
- 12) wykonywania kontroli nad przestrzeganiem nakazów i zakazów, wynikających z ograniczeń, wprowadzonych na podstawie art. 1 ust. (2) ustawy z dnia 28 stycznia 1932 r. o stosunkach prawnych w obszarach warownych i rejonach umocnionych (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 124).

(2) W sprawach, dotyczących porządku i bezpieczeństwa publicznego, miejscowe cywilne władze rządowe i samorządowe współdziałają z władzą wojskową w zapobieganiu i zwalczaniu w granicach obowiązujących przepisów poczyną, zagrażających utrzymaniu zdolności obron-

nej obszaru warownego lub rejonu umocnionego, w szczególności przez:

- 1) przygotowanie organizacji bezpieczeństwa,
- 2) niedozwalanie na odbywanie zebrań, urządzenie widowisk i słuchowisk,
- 3) rozwiązanie względnie zawieszanie działalności stowarzyszeń,
- 4) zarządzanie konfiskaty druków, jeśli działalność tych stowarzyszeń, albo te zebrań, widowiska, słuchowiska i druki zagrażają utrzymaniu zdolności obronnej.

§ 3. W zakresie wydawania opinii, miejscowe cywilne władze rządowe i samorządowe w obszarach warownych i rejonach umocnionych opinują prośby o zezwolenie na wykonywanie praw własności do nieruchomości lub innych praw, związanych z nieruchomością, wnoszone przez osoby, których prawa uległy ograniczeniom, wprowadzonym na podstawie art. 1 ust. (2) ustawy z dnia 28 stycznia 1932 r. o stosunkach prawnych w obszarach warownych i rejonach umocnionych (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 124).

§ 4. W zakresie dostarczania informacji, miejscowe cywilne władze rządowe i samorządowe w obszarach warownych i rejonach umocnionych udzielają władzy wojskowej na jej żądanie informacji, dotyczących:

- 1) ruchu społecznego — w kwestjach, mających znaczenie dla utrzymania stanu obronności obszaru warownego lub rejonu umocnionego;
- 2) działalności stowarzyszeń, rozwijających ją w granicach obszaru warownego lub rejonu umocnionego;
- 3) sytuacji i działalności w dziedzinie przemysłu i handlu;
- 4) miejscowych zasobów aprowizacyjnych i materiałowych oraz stanu zasobów i możliwości eksploatacyjnych miejscowych środków komunikacyjnych.

§ 5. Dowódca obszaru warownego względnie dowódca okręgu korpusu (równorzędnego okręgu terytorjalnego), w którego okręgu położony jest rejon umocniony, reguluje wzajemną współpracę władz, wymienionych w § 1, w zakresie, określonym w rozporządzeniu niniejszem, na zebraniach naczelników miejscowych cywilnych władz i urzędów państwowych oraz samorządowych, które zwołuje w miarę potrzeby po porozumieniu z wojewodą.

§ 6. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych oraz innym interesowanym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w dwa miesiące po ogłoszeniu.

Poz. 221. Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych oraz Rolnictwa i Reform rolnych z dnia 18 kwietnia 1935 r. o ustalaniu stopy procentowej pożyczek budowlanych.

z 19 kwietnia Nr. 29 Rok 1935

Poz. 222. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 marca 1935 r. o ochronie kabli podmorskich.

Poz. 223. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 kwietnia 1935 r. o budowie normalnotorowych kolei: Sierpe — Brodnica i Sierpe — Toruń.

Poz. 224. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 5 kwietnia 1935 r. o opłacie za nadzór nad działalnością pośredników ubezpieczeniowych.

Poz. 225. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 15 kwietnia 1935 r. o ulgach w spłacie zaległości podatkowych.

Poz. 226. Rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 6 kwietnia 1935 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Skarbu o wydawaniu koncesyj na zarobkowy przewóz osób pojazdami mechanicznymi w obrębie gminy miejskiej.

Na podstawie art. 2 ust. (2), art. 6, art. 8 ust. (2) i art. 11 ustawy z dnia 22 marca 1933 r. o zarobkowym przewozie osób pojazdami mechanicznymi w obrębie gminy miejskiej (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 273) zarządza się co następuje: do art. 2 ust. (2).

§ 1. Zarząd gminy miejskiej powinien uzyskać zgodę powiatowej władzy administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie — Komisarza Rządu na m. st. Warszawę na wydanie koncesji, jeżeli:

- a) koncesja ma być wydana cudzoziemcowi, spółce akcyjnej, spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółdzielni,
 - b) chodzi o koncesję wyłączną na regularne przewozy autobusami na określonych liniach.
- do art. 6.

§ 2. Władza wyda koncesję, jeżeli uzna, że osoba ubiegająca się o koncesję posiada odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia przedsiębiorstwa przewozu i może spełniać należycie obowiązki przewozowe bez narażenia na szkodę bezpieczeństwa lub interesu publicznego.

§ 3. (1) Pierwszeństwo do otrzymania koncesji ma osoba, która zobowiąże się do używania pojazdów mechanicznych, odpowiadających specjalnym wymaganiom obrony Państwa.

(2) Jeśli ubiegający się o koncesję zapewni gminie specjalne świadczenia na rzecz budowy i utrzymania dróg (ulic i placów), niewynikające z obowiązków ustawowych, władza może wydać koncesję z prawem wyłączności na regularne przewozy autobusami na określonych liniach na obszarze całej gminy.

§ 4. Koncesje na zarobkowy przewóz osób pojazdami mechanicznymi można wydawać na okres nie dłuższy niż 5 lat.

Koncesje na regularne przewozy autobusami na określonych liniach można wydawać na okres nie dłuższy niż 10 lat. Koncesję z prawem wyłączności na regularne przewozy autobusami na określonych liniach na obszarze całej gminy można wydać na okres nie dłuższy niż 15 lat.

§ 5. (1) Ubiegający się o koncesję powinien złożyć podanie, zawierające:

1) imię, nazwisko, zawód, przynależność państwową, miejsce zamieszkania i adres, lub jeżeli o koncesję ubiega się osoba prawna, jej nazwę, siedzibę i wyciąg z rejestru handlowego lub z rejestru spółdzielni;

2) dane co do kwalifikacji fachowych do prowadzenia przedsiębiorstwa przewozu pojazdami mechanicznymi;

3) ilość, rodzaj, typ (model) i opis techniczny pojazdów, którymi ubiegający się o koncesję zamierza wykonywać przewozy;

4) czas, na jaki pragnie otrzymać koncesję oraz termin rozpoczęcia przewozów w całości lub częściowo;

5) projektowaną taryfę opłat za przewóz;

6) dowód, że ubiegający się o koncesję wypełnił wszystkie powinności, wynikające z ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym;

(2) Jeżeli ubiegający się o koncesję zamierza wykonywać regularne przewozy autobusami na określonych liniach, podanie powinno nadto zawierać:

1) szczegółowy plan miasta z oznaczeniem ulic i placów, po których zamierza wykonywać przewóz, oraz miejsc przystanków i punktów końcowych linii;

2) dane, dotyczące stanu majątkowego i organizacji przedsiębiorstwa oraz ciągłości i częstotliwości ruchu.

§ 6. (1) W koncesji władza ustala:

1) ilość, rodzaj, typ (model) i pojemność pojazdów mechanicznych koncesjonariusza, którymi ma wykonywać przewozy;

2) obowiązki koncesjonariusza w zakresie:

a) taryf przewozowych (§ 7);

b) zabezpieczenia roszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe wskutek wykonywania przewozów (§ 8 i 9);

c) terminowego rozpoczęcia przewozów i zawiadamiania o zrzeczeniu się koncesji (§ 10 i 11);

3) zakaz przenoszenia praw i obowiązków, wynikających z koncesji (§ 12).

W koncesji na regularne przewozy autobusami na określonych liniach władza ustala ulice (place), po których mają być wykonywane przewozy, ilość kursów codziennych, ponadto obowiązki koncesjonariusza w zakresie:

a) rozkładu jazdy,

b) wydawania biletów,

c) prowadzenia statystyki i oznaczania pojazdów (§ 13).

(2) Pozatem władza może ustalić w koncesji obowiązek jednolitego ubioru obsługi oraz inne obowiązki koncesjonariusza.

§ 7. (1) Taryfę opłat za przewóz dorożkami samochodowymi ustala zarząd gminy miejskiej, po wysłuchaniu opinii izby przemysłowo-handlowej i ogłasza w sposób w gminie stosowany.

(2) Taryfę opłat za przewóz autobusami na określonych liniach zatwierdza władza wydająca koncesję, po wysłuchaniu opinii izby przemysłowo-handlowej. W przypadku, gdy władzą właściwą do wydania koncesji nie jest zarząd gminy, władza wydająca koncesję powinna ponadto zasięgnąć opinii zarządu zainteresowanej gminy.

(3) Jeżeli istnieje jednocześnie kilka taryf opłat, dorożki samochodowe powinny być zaopatrzone w napis, wskazujący wysokość opłat.

(4) Koncesjonariusz wykonywający przewozy dorożkami samochodowymi, obowiązany jest, jeśli to przewiduje koncesja, pobierać opłaty za przewóz wskazane przez licznik.

§ 8. (1) Koncesjonariusz obowiązany jest ubezpieczyć się od odpowiedzialności cywilnej za szkody, jakie mogą powstać wskutek wykonywania przewozów.

(2) Sumy gwarancyjne powinny wynosić co najmniej:

10.000 zł za uszkodzenie jednej osoby

i 30.000 zł za uszkodzenie więcej osób wskutek jednego wypadku oraz

2.000 zł za uszkodzenie cudzej własności wskutek jednego wypadku.

(3) Obowiązek ubezpieczenia się nie dotyczy miejskich przedsiębiorstw przewozowych, prowadzonych przez zarząd gminy miejskiej, niewydzielonej z powiatowego związku samorządowego.

§ 9. (1) Umowa zawarta z zakładem ubezpieczeń winna odpowiadać następującym zasadom:

1) umowa może być zawarta tylko z dopuszczonymi do działalności zakładami ubezpieczeń oraz na podstawie ogólnych i szczególnych warunków ubezpieczenia, zatwierdzonych przez właściwą dla tych zakładów władzę nadzorczą;

2) umowa nie może zawierać żadnych odchyień od ogólnych i szczególnych warunków ubezpieczenia, któreby zmniejszały sumy gwarancyjne poniżej norm, wskazanych w § 9, lub zmniejszały zakres odpowiedzialności zakładu, przewidziany w ogólnych i szczególnych warunkach ubezpieczenia;

3) o każdym zmniejszeniu odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za wypadek ubezpieczeniowy poniżej zakresu, przewidzianego niniejszym rozporządzeniem, jak również o każdym ustaniu tej odpowiedzialności zakład ubezpieczeń winien zawiadomić na 8 dni naprzód władzę, która wydała koncesję, pod rygorem ponoszenia odpowiedzialności w pełnym zakresie;

4) niewypełnienie przez ubezpieczającego obowiązków, wynikających z umowy ubezpieczenia, nie może zwolnić zakładu ubezpieczeń od odpowiedzialności za wypadek ubezpieczeniowy, o ile wynikające z niego roszczenie objęte jest zakresem odpowiedzialności zakładu, przewidzia-

nym w ogólnych i szczególnych warunkach ubezpieczenia, chyba, że ubezpieczający nie zapłacił składki, a zakład ubezpieczeń zawiadomił o tem przynajmniej na 8 dni naprzód władzę, która wydała koncesję (pkt. 3). Nie narusza to prawa zakładu ubezpieczeń do dochodzenia od ubezpieczającego zwrotu wypłaconego odszkodowania;

5) zakład ubezpieczeń może wypłacić ubezpieczającemu odszkodowanie z umowy ubezpieczenia tylko wówczas, jeśli ubezpieczający wykaże, że roszczenie poszkodowanego z powodu wypadku ubezpieczeniowego zostało przez niego zaspokojone, albo że poszkodowany zgadza się na wypłacenie odszkodowania do rąk ubezpieczającego.

(2) Władza zakazuje wykonywania przewozu w razie stwierdzenia ustania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za wypadek ubezpieczeniowy, jak również w razie zawarcia ubezpieczenia nieodpowiadającego przepisom niniejszego rozporządzenia.

§ 10. Koncesjonariusz uprawniony do wykonywania regularnych przewozów autobusami na określonych liniach, obowiązany jest rozpocząć wykonywanie przewozów najpóźniej w ciągu 3 miesięcy po otrzymaniu koncesji, jeżeli w warunkach koncesji nie wskazano innego terminu rozpoczęcia.

§ 11. Koncesjonariusz wykonywający regularne przewozy autobusami na określonych liniach, obowiązany jest zawiadomić władzę, która wydała koncesję, o zamiarze zrzeczenia się koncesji, przynajmniej na trzy miesiące przed wstrzymaniem ruchu, jeżeli w warunkach koncesji nie wskazano innego terminu zawiadomienia.

§ 12. Koncesji nie wolno odstępować w żadnej formie osobom trzecim.

§ 13. Koncesjonariusz uprawniony do wykonywania regularnych przewozów autobusami na określonych liniach, obowiązany jest:

1) oznaczyć pojazdy i zaopatrzyć je w napisy orientacyjne, według wzorów zatwierdzonych przez władzę, która wydała koncesję;

2) stosować się do zatwierdzonego rozkładu jazdy. Rozkład jazdy powinien odpowiadać interesom publicznym oraz potrzebom ogółu ludności i winien być odpowiednio dostosowany do innych środków regularnej publicznej komunikacji. O rozkładzie jazdy i jego zmianach decyduje władza, która wydała koncesję;

3) wydawać bilety na przewóz osób;

4) prowadzić statystykę ruchu według wzorów, zatwierdzonych przez władzę, która wydała koncesję, obejmującą ilość odbytych kursów, przerw, przewiezionych osób, ilość i rodzaj wypadków oraz przedstawiać tejsze władzy wymagane wykazy statystyczne.

§ 14. (1) Ubiegający się o koncesję obowiązany jest, niezależnie od opłat stemplowych lub miejskich opłat administracyjnych, złożyć przed otrzymaniem koncesji opłatę za czynności urzędowe, związane z wydaniem koncesji, w następującej wysokości:

a) za czynności urzędowe w sprawie koncesji na regularne przewozy autobusami po 200 zł od każdego autobusu;

b) za czynności urzędowe w sprawie koncesji na przewozy innemi pojazdami po 100 zł od każdego pojazdu.

Osoba, korzystająca z uprawnień z art. 10 ustawy z dnia 22 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 273), opłaca 25% powyższych stawek, jeżeli złożyła podanie o koncesję przed upływem trzech miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

(2) Opłatę wnosi się na dochód zarządu gminy miejskiej, na której obszarze mają być wykonywane przewozy.

§ 15. (1) Koncesja wygasa:

1. z upływem terminu, na który została wydana;

2. w razie zrzeczenia się koncesji;

3. w razie śmierci koncesjonariusza. Jednakże na podstawie dotychczasowej koncesji i na warunkach w niej zawartych może być prowadzone nadal przedsiębiorstwo na rachunek masy spadkowej, albo wdowy przez czas jej wdowieństwa, o ile nie była ona sądownie rozdzieloną od stołu i łoża z własnej winy i o ile nie była wykluczona od spadkobrania, albo też na rachunek małoletnich przez czas ich małoletności. Jeżeli oprócz wdowy, która chce korzystać z tego prawa, pozostali także małoletni zstępni do spadku uprawnieni, natenczas prawo dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa przysługuje wspólnie wdowie i tym zstępnym, o ile koncesjonariusz nie uczynił w tej mierze innych zarządzeń:

4. jeżeli przestała istnieć osoba prawna, której koncesję wydano;

5. w razie upadłości. Jednakże na podstawie dotychczasowej koncesji i na warunkach w niej zawartych, może być prowadzone nadal przedsiębiorstwo na rachunek masy upadłości (konkursowej).

(2) W przypadkach, wskazanych w ust. (1) pkt. 3 i 5, powinien być ustanowiony kierownik przedsiębiorstwa, ponoszący odpowiedzialność przed władzami za należyte wykonywanie obowiązków, wynikających z koncesji. Imię, nazwisko i adres kierownika należy zgłosić władzy, która wydała koncesję. Władza ta może zażądać ustanowienia innego kierownika, jeżeli ustanowiony nie posiada kwalifikacyj do prowadzenia przedsiębiorstwa według wymagań koncesji.

§ 16. (1) Władza, która wydała koncesję, powinna ją odebrać w przypadku prawomocnego skazania koncesjonariusza za zbrodnię przeciw wewnętrznemu lub zewnętrznemu bezpieczeństwu Państwa.

(2) Władza, która wydała koncesję może ją odebrać:

1. w przypadku prawomocnego skazania za inną zbrodnię, niewymienioną w ust. (1) oraz w przypadku prawomocnego skazania za występki, popełnione z chęci zysku;

2. w razie powtarzającego się mimo ostrzeżeń i nałożonych kar, nieprzestrzegania przez koncesjonariusza lub jego pełnomocnika, albo

kierownika przedsiębiorstwa przepisów niniejszego rozporządzenia, przepisów o ruchu drogowym, lub warunków, wskazanych w koncesji;

3. jeżeli koncesjonariusz nie rozpoczął przewozów na warunkach, wskazanych w koncesji, w ciągu 3 miesięcy od daty otrzymania koncesji, lub w terminie, określonym w koncesji, albo, jeżeli przerwa w wykonywaniu przewozów, z wyjątkiem przerwy spowodowanej siłą wyższą, trwa przy przewozach regularnych autobusami dłużej niż miesiąc, przy innych przewozach dłużej niż trzy miesiące.

do art. 8 ust. (2).

§ 17. (1) Obowiązek zgłaszania przewozów obciąża właściciela pojazdu.

Zgłoszenie skutecznie należy w zarządzie gminy miejskiej na 7 dni przed rozpoczęciem wykonywania przewozów. Osoby, wykonywające przewozy w dniu ogłoszenia rozporządzenia niniejszego, powinny skutecznie zgłoszenie w ciągu trzech miesięcy od powyższego terminu.

(2) Zarząd gminy miejskiej wyda osobom, zgłaszającym wykonywanie przewozów, potwierdzenie, w którym ustali:

1. imię, nazwisko i adres osoby, wykonywającej przewozy;

2. rodzaj przewozów;

3. numery rejestracyjne pojazdów mechanicznych, którymi przewozy te mają być wykonywane.

(3) Osoby, którym powiatowa władza administracji ogólnej wydała zaświadczenie na podstawie art. 8 ust. (2) ustawy z dnia 14 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 336) o wykonywaniu przewozów nie mają obowiązku zgłaszania w zarządzie gminy miejskiej przewozów, wymienionych w art. 8 ust. (2) ustawy z dnia 22 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 273), jeżeli przewozy te odbywają się w obrębie gminy miejskiej i poza jej obszarami.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

z 24 kwietnia Nr. 30 Rok 1935

Poz. 227. Ustawa Konstytucyjna z dnia 23 kwietnia 1935 r.*).

II. Przedruk z Monitora Polskiego.

z 15 kwietnia Nr. 88 Rok 1935

Poz. 119. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 120. Okólnik Ministerstwa Skarbu L. D. IV.9531/2/35 z dnia 5 kwietnia 1935 r. w spra-

*) Przedrukowano w osobnym załączniku do numeru niniejszego.

wie zwolnienia od cła jednobarwnych szmat, skrawków tkanin, materyj i wyrobów dzianych oraz znoszonych wyrobów dzianych.

Poz. 121. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 kwietnia 1935 r. w sprawie częściowej zmiany załącznika do zarządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 sierpnia 1933 r. ustalającego granice i siedziby rejonów kontrolnych w organizacji kontroli skarbowej.

Poz. 122. Okólnik Ministerstwa Skarbu L. D. IV. 1208/2/35 z dnia 6 kwietnia 1935 r. w sprawie rewizji celnej przesyłek cebulek kwiatowych (dotyczy poz. 85 t. c.).

z 16 kwietnia Nr. 89 Rok 1935

z 17 kwietnia Nr. 90 Rok 1935

Poz. 123. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 10 kwietnia 1935 r. w sprawie przyznania zwiazkom prawa dokonywania rewizji.

z 18 kwietnia Nr. 91 Rok 1935

Poz. 124. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 10 kwietnia 1935 r. o zmianie w zarządzeniu z dnia 18 stycznia 1935 r. w sprawie regulaminu Komisji Rozdzielczej dla Obrotu Produktami Spożywczymi z Wolnem Miastem Gdańskiem.

z 19 kwietnia Nr. 92 Rok 1935

Poz. 125. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 11 kwietnia 1935 r. w sprawie 4% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej.

z 20 kwietnia Nr. 93 Rok 1935

Poz. 126. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13 kwietnia 1935 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o uzupełnieniu wykazu instytucji uprawnionych do wydawania zaświadczeń eksportowych, wymienionych w § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 października 1934 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zwrotu cła przy wywozie niektórych towarów.

z 23 kwietnia Nr. 94. Rok 1935

Poz. 127. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 16 kwietnia 1935 r. o losowaniu Bonów Funduszu Inwestycyjnego.

z 24 kwietnia Nr. 95 Rok 1935

Poz. 128. Instrukcja Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wydana w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 5 marca 1935 r. o sposobie przeprowadzania oceny filmów pod względem ich wartości artystycznej i kształcącej.

z 25 kwietnia Nr. 96 Rok 1935